

CONCETTA LA MAZZA

Labaw sa asul nga langit

Biography

Si Concetta La Mazza natawo sa Novara di Sicilia niadtong 1936, kamagulangang anak nga babaye ni Domenico La Mazza ug Teresa Correnti. Sa 1950, human sa usa ka masakit nga panahon sa "pagsalig" sa iyang inahan nga iyaan, siya miduyog sa iyang mga ginikanan sa Domodossola, diin siya nagpuyo gihapon uban sa iyang bana nga si Giuseppe. Siya adunay tulo ka mga anak: Armando, Luciano ug Daniela. Karong bag-o ang hilabihan nga tinguha sa paghinumdom sa iyang pagkabata sa Novara misulod sa iyang hunahuna ug ania ang pagkahimugso niining suod, personal nga talaadlawan, apan puno sa mga anekdota ug mga pakisayran sa palibot niadtong panahona: ang lungsod, ang kabanikanhan, ang mga tawo, mga batasan, mga tradisyon sa maong teritoryo sa mangitngit nga katuigan sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan.

Ang primordial nga kusog sa pagsulat

Ang gamay nga Concetta gipiyal sa iyang mga uyoan ug gipugos nga supak sa iyang kabubut-on nga mopuyo sa Castrangia sa usa ka hovel nga layo sa lungsod ug sa iyang mga klasmeyt. Sa ingon mibiyaha siya sa iyang personal nga Via Crucis nga nag-inusara sa mapintas nga mga tuig sa gubat tali sa kagutom, pagkawalay alamag sa panahon, mga patuotuo ug dili maayong pagtratar. Human sa gubat ang dili kalikayan nga paglalin ug ang natural nga lisud nga pagsugod sa amihanan.

Kining tanan gisulti pinaagi sa pagtan-aw sa usa ka gamay nga batang babaye nga mibalik sa iyang panumduman sa mga hugna sa iyang kaugalingong pagtubo ug kinsa uban sa makapakurat nga kabag-o ug usa ka maliputon nga hilo sa irony naghatag kanato og kalipay sa pagbasa - sa katapusan - usa ka simbolo nga istorya sa atong pamilya nga komunidad, makahimo sa pagpalihok kanato pag-ayo ug nga iya sa matag usa kanato.

Niining mubo nga nobela ni Concetta La Mazza, ang pagsulat nagdaot sa matag lagda ug mibalik sa gigikanan, gawason gikan sa bisan unsang pormal nga eskema, nga gimaneho sa usa ka arcane nga internal nga kalagsik, nahimo kini nga usa ka nag-agay nga suba nga nag-agay sa tanan, kini ang kusog nga ulan sa kalag.

Ang mga numero sa mga uyoan, Antonia ug Michele, halandumon, sama nga ang imahe ni Novara nagpabilin nga dili malimtan, ingon ka manggihatagon, giputos ug tam-is ingon nga kini mapintas ug mapintas.

Sa katapusan, ang lisud nga transisyon ngadto sa pagkatin-edyer sa diha nga ang dili mausab nga mahitabo, apan ang gamay nga Concetta wala mohatag sa trahedya nga kapalaran, salamat sa iyang kaisug ug dili matarug nga paglaum sa umaabot, salamat sa iyang mga mata nga nakahimo sa pagtan-aw ... sa unahan sa langit. asull!

NINO BELVEDERE

"Alang nako nagsugod ang kalisdanan. Lagmit init ang adlaw, nagsugod ang ting-init sa 1938, dos anyos pa ako ug ang akong iyaan mianha aron sa pagkuha kanako. Sa usa ka bag nga panapton iyang gibutang ang usa ka blouse ug duha ka parisan sa panty, unya wala kabalo sa tanan nga akong gibiyaan sa akong balay. Gamay pa kaayo ko nga wala ko makaamgo nga ang akong Via Crucis magsugod nianang adlaw."

Labaw sa asul nga langit

Unang kapitulo - Ang balay sa amahan

Kini karon usa na ka karaan nga wala'y puy-anan nga kagun-oban, gihukasan sa mga balay sa lawalawa ug gikaon sa mga anunugba apan, sa dugay na nga panahon, sa Novara, usa ka lungsod nga nahimutang sa ilawom sa usa ka halangdon nga kuta sa kabukiran sa Messina, sa usa ka eskinita sa distrito sa Engia adunay usa ka balay nga duol. ang busay. Ang pultahan sa atubangan naabli ngadto sa usa ka internal nga hagdanan nga nagpadulong sa unang andana diin adunay usa ka gamay nga lawak nga may tabla nga kahoy: kini mao ang kwarto. Misaka ka sa taas ug naa ang kusina, kung matawag nimo kana. Sa usa ka eskina adunay usa ka slab nga bato diin gipasiga ang

kalayo ug usa ka puthaw nga tripod nga gigamit sa pagbutang sa pasta nga kolon. Sa atubangan, nagbitay sa bungbong, itom sama sa pitch, usa ka kahoy nga pala, duha ka sieves, usa ka gamay ug usa ka dako, ang hudno alang sa pagluto sa pan, sa kilid usa ka tunga sa dunot nga dughan, usa ka lamesa, duha ka "furrizzi" ug ang uban rickety lingkuranan. Sa kataposan dihay usa ka lawak, nga may gamayng balkonahe nga nag-umbaw sa eskinita, diin halos walay lawak alang sa usa ka higdaanan. Ang maong lungag mao ang gingharian nga gipuy-an sa apohan nga nabalo niadtong 1934. Usa ka bato nga kasilyas nga adunay taklob nga kahoy ang gihimo ilalom sa hagdanan. Tungod kay walay mga imburnal, ang naulahi kinahanglan nga nagsilbi aron makunhuran ang baho nga gipagawas. Natural nga ang balay walay tubig ug elektrisidad, kaharuhay nga wala bisan ang mga baron niadtong mga adlaw. Sa tupad niini adunay usa ka kahoy nga ganghaan paingon sa umahan diin ang mga manok nagtungtong sa kahoy.

Niini nga suok, sa gawas sa kalibutan, ang akong inahan, nga usa ka mananahi, nagpuyo uban sa akong apohan, duha ka igsoong lalaki ug usa ka igsoong babaye, ang tanan mas magulang kaniya, naminyo ug nagpuyo usab sa Novara. Ang akong inahan blonde, nipis, huyang kaayo sa lawas, delikado kaayo ang iyang mga bahin ug ang labing mamatikdan sa iyang nawong, puti sama sa gatas, duha ka dagkong asul nga mga mata, halos kanunay nga nahadlok ug naguol. Tingali ang kalit nga kamatayon sa iyang inahan, sa dihang siya baynte kwatro anyos, maoy hinungdan sa iyang pisikal ug moral nga kahuyang.

Pipila ka tuig human sa kamatayon sa akong lola, ang akong inahan, tungod sa interbensyon sa usa sa iyang mga asawa, nahimamat ang iyang Prince Charming. Ang akong amahan sakop sa usa ka halangdon nga pamilya gikan sa Badiavecchia,

kinsa nagdumala sa usa ka taberna nga adunay tabako ug mga groceries. Pamilya kadto sa kugihan nga mga trabahante, ug ang akong amahan, sa tanan nga mga asoy, usa ka gwapo kaayo, taas, itom, masaligon sa kaugalingon ug madasigon nga tawo. Nagpuyo siya sa usa ka baryo nga layo sa lungsod: makaabot ka didto nga magbaktas, sa maayo nga dagan, sa tunga sa oras. Ang iyang amahan naghakot ug uling. Ang inahan usa ka dinamikong babaye, sa buntag miadto siya sa Novara kauban ang mula aron pagpalit sa mga butang nga gihatag sa tindahan: tabako, asin ug makaon. Kanunay siyang nagsul-ob og elegante nga adunay dako nga itom nga shawl sa iyang liog, ug mipalit pa gani og mantalaan aron mapahibalo ang iyang mga kustomer. Kini ra ang tindahan sa baryo ug wala'y kakulang sa kaayohan sa maong balay, bisan kung adunay walo ka baba nga pakan-on.

Sa ulahing bahin sa kagabhion siya dayag nga mitabang sa karon tippy nga mga kustomer - ug ang iyang pitaka - pinaagi sa pagtunaw sa bino nga adunay kolor nga soda. Tungod kay ang mga bata dili kanunay makapanunod sa trabaho sa ilang mga ginikanan, ang akong amahan nakakat-on sa trabaho sa cobbler. Human sa usa ka engagement nga milungtad og pipila ka bulan, ang akong amahan ug inahan, nga naminyo na, miadto sa paghimo sa ilang love nest sa balay duol sa fountain sa distrito sa Engia. Eksaktong siyam ka bulan miabut ko niini nga kalibutan ug, sumala sa usa ka sagrado nga kostumbre sa habagatan, akong gikuha ang ngalan sa akong apohan sa amahan, si Concetta. Bisan pa sa akong linghod nga edad aduna akoy itom ug kunot nga panit, kanunay kong maghilak. Kay wala man mi kuna, ang akong lolo napugos sa pagkugos nako sa tibuok adlaw, ug sa gabii matulog ko sa dako nga higdaanan uban sa akong papa ug mama. Sa tanan nga mga asoy ako mangil-ad kaayo ug dili maagwanta. Paglabay sa pipila ka bulan, sa

pagkakita nga nihit ang trabaho sa nasod, ang akong amahan mihukom nga motrabaho sa Sardinia. Sa iyang paggikan paingon sa pikas isla iyang gibiyaan ang iyang inahan uban ang naghilak nga bata ug laing binuhat nga nagsipa sa iyang sabakan.

Sa dihang ako baynte ka bulan ang akong igsoon nga si Rosa natawo. Ang ngalan sa iyang lola sa inahan. Dili sama ni Concetta, si Rosa - usab sumala sa akong inahan - matahum, puti ug pink ang pamanit, brown nga buhok nga nag-frame sa usa ka harmonious nga nawong nga gidayandayanan sa duha ka matahum nga asul nga mga mata: usa ka bulak, sama sa iyang ngalan! Mao nga sa dihang ang akong inahan miadto sa busay aron sa pagkuha og tubig uban ni Rosa sa iyang mga bukton, ang iyang mga higala nangutana kaniya kon sa unsang paagi posible nga manganak sa duha ka lahi nga anak nga babaye. - Kinsa man dinhi, Rusina, oo, bilyaran ka, apan ang usa... - Kining usa, Rosina, matahum, apan ang usa ... miingon ang mga higala nga nagnngisi sa ilang mga ngabil. Samtang, niining situwasyona nagpadayon ako nga wala mahimutang, nga morag nabati nako ang premonisyon sa akong kalisdanan, nga, salamat sa Diyos, giantos, bisag dili sa pagluwat.

Aron isaysay ang nahabilin sa istorya, una, kinahanglan kong ipaila-ila ka sa akong iyaan nga si Antonia, sa laktud, zì 'Ntuoia. Siya ang magulang nga babaye sa akong inahan, adunay napulog pito ka tuig nga kalainan sa duha. Siya usa ka mubo, matambok nga babaye, nga adunay hugaw nga buhok nga nahulog sa iyang mga mata. Ang iyang gipasagdan nga nawong morag mas tigulang kay kaniya ug sa iyang haw-ang nga panan-aw anaa lamang ang hilabihan nga kaulawan. Sa baynte anyos, sa panahon nga maminyo na siya, naminyo siya sa iyang unang ig-agaw, kinsa bag-o lang mibalik gikan sa trabaho sa Sempione tunnel, kinsa nabalo ug adunay usa ka tres anyos nga

anak nga lalaki. Kini nga tawo, akong uyoan Michele, uyoan Micheri, usa ka mubo nga tawo ug sama sa plebeian nga kopya ni Haring Vittorio Emanuele III, nagpuyo siya sa usa ka balay nga iyang gipanag-iya sa usa ka kinaiya nga dalan sa lungsod nga adunay mga lakang nga hapit duha ka metros ang gilapdon. Nindot kadto nga balay. Sa silong nga andana didto ang tindahan sa panday nga adunay dako nga sentral nga counter nga adunay bisyo, duha ka mga kabinet sa dingding diin gitipigan niya ang mga rasps, mga pait, mga gimlet, mga gouges ug mga auger, usa ka lathe aron malibot ang mga tiil sa mga lamesa nga iyang gitukod, usa ka ligid nga gigaling. nagsilbi sa pagpahait sa mga ayroplano ug mga blades, usa ka stove nga nagdilaab sa kahoy nga adunay usa ka kaldero aron matunaw ang papilit, mga tabla nga gipatong bisan asa, pipila ka gabas nga gitaod sa bungbong, pipila ka mga lucky charms sama sa horseshoes, sungay sa kanding ug mga panit sa pawikan, sa laktud, usa sa kadtong mga dapit nga karon iya na lang sa kalibutan sa mga handumanan.

Ang hagdanan nga kahoy nagpadulong sa unang andana, diin adunay duha ka lapad nga mga lawak nga adunay mga ceramic tiles, usa ka luho niadtong mga panahona, usa ka sideboard nga hinimo sa akong uyoan, usa ka sofa, usa ka lamesa ug pipila ka mga lingkuranan nga hinabol sa raffia, usa ka matang sa pisi nga utanon. Gikan sa gamay nga balkonahe nga nag-umbaw sa dalan sa tunga-tunga sa Agosto, sa dihang ang prosesyon sa Assumption misaka paingon sa Abbey, ang usa makahikap sa gikoronahan nga ulo sa Madonna sa usa ka kamot. Gikan sa ikaduhang andana, bisan pa niana, imong makita si Rocca Salvatesta ug sa atubangan, agi sa liki sa taliwala sa mga balay, imong madayeg ang maanindot nga talan-awon sa kabukiran nga hinayhinay nga mituyhad sa unahan, lapas sa asul nga kalangitan, hangtod nga nakaabot ka sa dagat diin, ilabina. sa

bugnaw nga mga adlaw sa tingpamulak kung wala'y gabon, makita nimo ang Vulcano sa ngilit sa kapunawpunawan ug dayon ang Lipari, Stromboli ug ang tanan nga uban pang mga isla: usa ka natural nga talan-awon, usa ka naggilakgilak nga daghang kolor nga postkard.

Ang laing hagdanan misaka sa unang andana, diin didto ang kusina ug ang lawak nga higdaanan, ang una nga lapad kaayo nga nasangkapan sa usa ka hudno nga nagdilaab sa kahoy alang sa pan ug usa ka coal-fired cast iron stove alang sa pagluto. Sa walay duhaduha usa kini ka matahum nga balay, gawas sa kahasol sa kusina nga walay lababo nga adunay kanal aron mahimo ang labing hinungdanon nga mga buluhaton sa balay. Niadtong panahona ang pipila ka mga kasayon dili gihapon mahunahuna. Gani, ang tubig gikuha gikan sa public fountain sa usa ka zinc hopper ug dayon gidala sa ikaduhang andana diin gibubo kini sa usa ka dako nga terracotta basin para sa paghugas sa mga plato. Tungod kay walay kanal sa lababo, ang tubig gikan sa planggana gibalik sa ground floor ug gilabay ngadto sa kasilyas. Para sa usa ka babaye kapoy kaayo ang trabaho. Ang pagkaulipon ug makauulaw nga kahimtang, hangtod sa kinutuban sa tanan nga pag-agwanta sa tawo, nakaabut sa kinapungkayan sa oras sa panihapon sa dihang si Tiya Antonia, tungod sa pagtahod sa iyang bana, kinahanglan mokaon gikan sa parehas nga plato nga iyang gikaon kaniadto, ug, tingali, ang godson. gisubli ang parehas nga butang, apan wala akoy klaro nga panumduman niini.

Si Tiyo Michele usa ka masulub-on ug bastos nga tawo, ingon ka kugihan sama sa iyang kabuang, siya adunay usa ka sandstone mallet imbes usa ka kasingkasing. Wala pa ako makakita ug usa ka kislap sa kalumo o kalooy sa uban sa iyang mga mata. Gipabilin niya ang iyang iyaan sa balay aron

magbantay sa iyang anak, kinahanglan siyang mag-andam ug pagkaon alang kaniya, molihok isip iyang sulugoon ug kanunay moingon og oo, oo, oo. Dili gani siya makalantaw sa balcony kay basin adunay kasamok, samtang hapit kada gabii human sa trabaho moadto siya sa taberna uban sa iyang mga higala aron moinom.

Mipauli siya nga nagkurog, nahumod sa singot ug sa baho nga gininhawa nga imposible nga makaduol kaniya. Hinuon, ang akong iyaan, sa suga sa lana, naghulat kaniya hangtod sa lawom nga gabii nga wala gani mokaon. Sa diha nga ang gamay nga hari mibalik - sa kasagaran wala siyay kusog sa pagkatkat sa hagdanan - gikapoy siya sa pagbiya sa iyang kaugalingon sa abog nga workbench ug magpabilin didto sa tibuok gabii aron sa pagmatngon. Si Tiya Antonia, bisan pa sa tanan, gitabonan siya sa usa ka overcoat ug mahigugmaong milingkod tupad niya aron sa pagbantay kaniya hangtud sa buntag. Busa milabay ang mga tuig ug, bugti sa hilabihan nga debosyon, dili gani siya makaadto sa pagbisita sa iyang mga paryente aron malikayan ang mga talan-awon. Siya, abughoan, gamay ug dominante, miadto sa pagpalit sa iyang darning hilo, sudlay, hair clips ug uban pang mga butang, aron sa pagpugong kaniya sa pagbiya sa balay. Sa dihang giimbitar sila sa usa ka seremonyas sa kasal, si Tiyo Michele wala mopauli hangtud sa katapusang gutlo ug si Tiya Antonia dili makaadto nga mag-inusara hangtud nga ang mga paryente nakahimo sa pagsubay sa iyang bana. Matag karon ug unya nakahimo sila sa pagkombinsir kaniya, sa ubang mga higayon nga siya moabut sa tukma nga panahon apan unya, sa tunga-tunga sa salo-salo, siya nawala ug si Tiya Antonia, nasagmuyo ug nasubo, mipauli nga magul-anon. Sa paglabay sa panahon, natigom niya ang kapaitan ug kaguol, dili makapagawas sa bisan kinsa tungod kay nag-inusara siya, ug

nabiktima sa grabeng mga labad sa ulo ug ngipon nga nagsakit kaniya sulod sa mga semana sa katapusan.

Usa ka adlaw ang usa ka silingan, maayo kaayo ug diosnon, mitawag kang Tiyo Michele ug mibiaybiay kaniya tungod sa tanang pagdagmal nga iyang gipaantos sa iyang asawa: - Ikaw kinahanglan nga maulaw - siya misinggit kaniya - aron sa paghimo sa usa ka babaye nga mag-antos sama niana ... Antonia kinahanglan nga pagkuha ug hangin, dili nimo kinahanglan nga ilain siya sa balay, kinahanglan nga mogawas siya, moadto sa misa, moadto sa mga paryente, sama sa tanan nga mga Kristiyano. Labaw sa tanan, kinahanglan siyang maglakaw-lakaw, mao lang kana ang paagi nga mawala ang iyang labad sa ulo... - mihunong kadiyot ang silingan, dayon mipadayon sa pag-ingon: - wala pay usa ka oras gikan dinhi, naglakaw sa usa ka mula nga nagbaktas, naa miy yuta ug gamayng balay nga kasarangan kaayo nga naay kusina ilalom sa atop ug laing gamay nga basa nga kwarto nga pwede gamiton isip kwarto sa ting-init. Niini nga yuta adunay mga tanum nga hazelnut, igos, mandarin, medlar, ubas, zizzole, mansanas, peras, olibo, sa laktud, ang matag maayong butang gikan sa Diyos.

Sa imong nahibaw-an, human sa kamatayon sa akong igsuon, kinahanglan nako nga magbantay sa akong iyaan ug dili na ako makaatiman sa kabanikanhan, mao nga nakahunahuna ko nga ibaligya kini. Nganong dili nimo kini paliton? Niining paagiha makahigayon ang imong asawa sa pagginhawa og maayong hangin... Sa sinugdan nagduha-duha si Tiyo Michele apan giduaw niya kini ug nakombinsir usab nga mopalit niini. Sa mubo nga panahon gipirmahan ang kontrata ug ang propiedad nahimong iya. Busa, ang hitsura ni Vittorio Emanuele III, nga nagkaanam ka maalamon ug mabudhion, misugyot kang tiya

Antonia: - makakat-on ka sa pagpili sa mga igos ug palayaon kini. Kung kinahanglan ka nga manglaba ug mga sinina moadto ka sa suba ug magkuha sa tubig nga gikinahanglan alang sa pag-inom ug pagluto pinaagi sa pagkalot sa usa ka lungag sa balas aron malimpyohan kini. ang mga pamilya nga nagpuyo sa duol nga mga baryo sa San Basilio, Vallancazza, Badiavecchia ug Piano Vigna. Dili komportable sa tingtugnaw kung ang suba modagayday sa tubig apan akong mabuntog kini nga babag. Ikaw, sa laing bahin, makatagamtam sa kabanikanhan. Uban sa iyang panan-aw gipaubos, si Tiya Antonia, sa makausa pa, mibuhat sumala sa gisugo kaniya: - Cuomu tu voi, eu fazzu - Sa imong gusto, akong buhaton, ang kabus nga babaye mitubag nga masinugtanon.

Kapitulo dos - Gikan sa kalibutan

Sa sinugdanan sa tingpamulak sa 1936, ang kabus nga babaye ug ang iyang uyoan nga si Micheri mibalhin sa Castrangia, sa kabanikanhan, duol sa higdaanan sa sapa. Sa lain-laing mga baryo sa Badiavecchia, San Basilio ug Vallancazza ang balita mikaylap nga siya anaa pa ug ang mga tawo mitawag kaniya alang sa mga trabaho. Sadto nga mga adlaw may kinabatasan, bisan pa daw katingad-an karon, nga kon kinahanglan nila ang lamesa, bintana, puwertahan, ukon aparador, tawgon nila ang panday kag gin-abiabi sia sa ila puluy-an: naghimo sila sing lingkoranan para sa iya. gihimo nila ang gikinahanglang kahoy nga magamit. Gidala ni Tiyo Michele ang mga himan ug nagpabilin sa site hangtod nahuman ang trabaho.

Gitawag nila siya nga putlon ang usa ka kahoy ug gibiyaan kini nga mamala sulod sa pipila ka tuig. Dayon ang punoan sa kahoy gitaod sa bungbong. Ang panday nagkupot sa gabas gikan sa ibabaw ug usa ka katabang sa ubos: "Serra serra mastro dascio che dumè fagimmo a cascia" (Saw saw o dakung agalon atong himoon ang dughan ugma).

Ang punoan sa kahoy gitaod sa bungbong. Uban sa usa ka dako nga gabas nakuha nila ang mga tabla ug pinaagi niini

naghimo sila og mga bintana, higdaanan ug aparador. Sa pagbuhat niini nga trabaho siya mibangon sa 4 ug milakaw uban sa iyang sako ug dagom. Pag-abot niya sa iyang balay, gitanyagan siya sa mga kustomer og presko nga gatas nga adunay sibuyas ug usa ka pirasong pan. Sa udto usa ka plato sa pasta ug usa ka piraso sa keso. Sa kilumkilom mihunong siya sa pagtrabaho ug gihatagan siyag pan nga hinimo sa balay isip una nga deposito sa wala pa magbayad sa bayranan kaniadtong Domingo sa Novara.

Milabay ang pipila ka tuig ug ang anak nga lalaki, si Turillu, midako ug nakasabut mismo nga wala niya tuyoa, alang sa bisan unsa sa kalibutan, nga igugol ang nahibilin sa iyang kinabuhi nga nag-inusara sa kabanikanhan. Nakat-on siya sa trabaho sa iyang amahan apan gusto niya nga mag-espesyalar ug mahimong usa ka cabinetmaker. Nakombinsir niya ang iyang amahan nga ipadala siya sa usa ka siyudad diin adunay posibilidad nga makat-on sa maong arte. Mibalhin siya sa Catania ug human sa duha ka tuig nga pag-aprentis nahimo siyang maayo kaayo, gibati niya nga andam na siya sa pagbuhat sa maong trabaho, ug tungod kay nag-edad na siya og nuebe anyos naghunahuna siya nga niabot na ang panahon nga makatukod siya og kaugalingong pamilya. Sulod sa daghang katuigan nakaila siya sa anak nga babaye sa usa ka magbalantay ug nakahukom nga magminyo apan sukwahi kini sa gusto sa iyang uyoan nga si Micheri nga gusto unta nga ang iyang anak makigminyo sa usa ka babaye sa iyang kasta. Niadtong mga adlaw, dili katuohan, apan kini sama niini: alang sa usa ka artesano nga makigminyo sa anak nga babaye sa usa ka magbalantay sa karnero usa ka dakong tinubdan sa kaulawan. Usa ka dakong panagbangi ang kalit nga miulbo tali sa amahan ug anak nga nagtukmod kang Turillu sa hingpit nga pagbulag sa iyang amahan ug ina-ina. Uban sa iyang

bag-ong pamilya mibiya siya sa nasud ug mibalhin sa Como diin nakaganansya siya pinaagi sa iyang trabaho.

Ang mga uyoan walay mga anak, mao nga, sa pagbiya ni Turillu, sila gibiyaan nga nag-inusara. Ang tawo nga labing nag-antos niini nga pagkahimulag mao si Tiya Antonia kinsa migugol sa tibuok adlaw nga nakig-estorya sa mga langgam, langaw ug mga lamok nga nag-alirong kaniya. Sa maong langob sa kabanikanhan wala siyay kahigayonan nga makigsulti ni bisan kinsa. Sa okasyon lamang sa importante nga mga holiday sama sa Pasko, Pasko sa Pagkabanhaw o ang kapistahan sa Madonna Assunta sa tunga-tunga sa Agosto nga siya nakahimo sa pag-adto sa lungsod aron sa pagbisita sa akong inahan. Atol sa usa niini nga mga pagbisita, human sa dugay nga pagreklamo mahitungod sa iyang kahimtang, siya misugyot sa iyang igsoon nga babaye: - Minahal nga Teresa, akong namatikdan nga ikaw adunay sobra ka daghan sa pag-atubang sa duha ka gagmay nga mga babaye, isalig si Concetta kanako aron ikaw mahimong mas gawasnon nga ipahinungod ang imong kaugalingon sa gamay. Dad-on ko siya sa kabanikanhan diin mas maayo ang hangin ug buhaton niya ang kaayohan - Ang akong inahan sa sinugdan dili sigurado apan pagkahuman, sama sa kanunay, gihatagan siya nga dali nga makondisyon nga kinaiya, pagkahuman sa pagpugos sa iyang igsoon nga babaye siya miuyon.

Para nako nagsugod ang kalisdanan. Lagmit init ang adlaw, nagsugod ang ting-init sa 1938, dos anyos pa ako ug ang akong iyaan mianha aron sa pagkuha kanako. Sa usa ka bag nga panapton gibutang ko ang usa ka blouse, duha ka parisan sa panty ug wala mahibal-an ang tanan nga akong gibiyaan sa akong balay. Gamay pa kaayo ko nga wala ko makaamgo nga ang akong Via Crucis magsugod nianang adlaw. Among

gisundan ang agi sa mula hangtod sa paglabay sa tunga sa oras o kaha kapin pa nga nakaabot mi niining nag-inusarang dapit uban sa dili kaayo kasigurohan nga ngalan sa Castrangia (Cassandra!) nga halos nagtagna sa disgrasya, sa laktod nga pagkasulti usa na ka plano ang ngalan, bisan kung Wala ko makaamgo niini niadtong higayona. Ang bana sa sinugdanan miabiabi kanako og maayo, ang iyaan matag karon ug unya nagpalit kanako og mga tam-is aron makuha ang akong gusto ug sa dihang giubanan niya ako sa Novara aron bisitahan ang akong inahan kanunay niya akong gisultihan nga dili na ako mopauli sa balay apan mas maayo nga magdako uban kaniya nga nag-inusara ug nga siya mahimong akong inahan. Wala koy mahimo gawas sa pagsunod.

Kasamtangan, ang akong amahan mibalik gikan sa Sardinia, nagpabilin lang ug usa ka semana, igo na aron mamabdos ang akong inahan, ug milakaw pag-usab. Kadto maoy 1939 ug pagkasunod tuig natawo si Antonietta. Nahinumdom pa ko nga ang akong tiya Antonia midala kanako sa Novara aron makita ang akong inahan ug nakita nako ang akong igsoon sa unang higayon. Gusto kong magpabilin sa balay aron hagupon ang gamay nga si Antonietta apan ang akong iyaan, nga labaw ug labaw nga nagkontrol sa akong kinabuhi, ingon ka estrikto sa usa ka sundalo, miingon kanako: - Turnemmu sa balay, himoon ko ikaw nga usa ka matahum nga kawsa - (Pauli na ta, Himuon ko ikaw nga matahum nga monyeka).

Pag-abot namo sa payag nagbutang siyag giputos nga "causitta" nga gipintalan nga pula, makalilisang nga mga mata sa akong mga bukton. Nahadlok ko. Usa kadto ka yugto nga kanunay kong naghilak tungod kay gusto kong mobalik sa Novara sa akong apohan ug inahan apan walay paagi nga makombinsir si tiyo Antonia: ang iyang kasingkasing nagkurog ug

bungol sa akong matag reklamo. Sa unang tulo ka tuig migugol kami ug daghang panahon sa balay sa kabanikanhan sa Castrangia, diin walay buhi nga kalag, panagsa ra nga makita ang mga holidaymakers sa mga balay nga nagkatag sa palibot.

Sa mga Domingo miadto kami sa baryo ug gibisitahan nako ang akong inahan, akong mga manghod nga babaye ug ang akong apohan sa inahan. Si Lolo usa ka buotan nga tawo nga adunay bigote. Dala niya ang usa ka snuffbox nga usahay iyang gisimhot. Sa tingtugnaw iya kong dad-on ilalom sa iyang kupo ug dad-on ko sa plaza aron mamalit ug tam-is ug matilawan ang bino sa "Sciancaditta" nga taberna ibabaw sa ospital. Pagkagabii namalik mi sa Castrangia.

Sa pipila ka mga gabii ang uyoan miadto sa pag-ensayo uban sa banda, diin siya nagpatugtog sa trombone, unya siya mihunong sa pag-inom sa taberna ug mibalik sa kabanikanhan nga buhi. 500 metros gikan sa Castrangia nagsugod siya sa pagtawag og "Concettina, 'ntoia...". Sa kasamtangan, sa balay, giandam sa iyaan ang kulon nga kolon aron ipainit ang tubig sa tripod. Sa tungatunga sa pagluto iyang gibubo ang usa ka kutsara nga nagbukal nga tubig, tingali aron ilabay ang bino. Sa puthaw nga kaldero giandam sa akong iyaan ang sibuyas nga adunay mga kamatis aron matimplahan ang pasta. Ang sibuyas kulang sa luto ug gisuka ko. "Kaon, kon dili, kuhaon ko ang strap ug ihatag kanimo ang mga lawas...".

Niadtong mga adlaw usa ka babaye nga taga-Venice ang mananabang ni San Basilio. Sa diha nga ang suba nagbaha sa tingtugnaw, si tiyo Michele nagpas-an kaniya sa iyang abaga (usa ka ciancalea) aron mamalit sa botika sa Novara. Nihunong siya sa balay ug niingon "Antonia, hatagi siya ug shawl, bugnaw na". Kabus tita, wa ko kahibaw kung nakasabot ba siya nga

hinigugma diay siya ni Michele.

Singko anyos na ako karon, nahimulag sa kabanikanhan, nga wala makigsulti kang bisan kinsa nga ako nahimong sama sa ihalas nga mananap. Naulaw ko sa tanan. Pag adto namo sa Novara nitago ko kay mahadlok ko sa mga tawo. Ang mga silingan nakaamgo niini nga pagbag-o ug mao nga gitambagan ang akong mga uyoan nga ipadala ako sa kindergarten. Maayo na lang kay nakombinsir ang mga uyoan. Mao nga usa ka buntag gipadala sa akong iyaan ang akong uyoan nga si Michele aron paliton ko og biskwit ug ibutang kini sa puti nga straw basket nga gihatag sa akong apohan sa amahan kanako. Uban sa biscuit gibutang niya ang usa ka presko nga itlog. Giubanan ko niya sa nursery nga nahimutang duol sa abbey sa baryo. Sa dihang giablihan sa madre ang pultahan aron sa pag-abiabi kanako, misugod ako sa pagsinggit. Tungod sa kahadlok akong gilabay ang bukag sa salog, nabuak ang itlog ug nagbilin ug hugaw sa tibuok salog. Gisilotan ko sa akong iyaan pinaagi sa paghapak nako pag-ayo ug gipapauli ko. Mao nga ang akong unang adlaw sa kindergarten nahimo usab nga akong katapusan.

Kini nahitabo, gikan sa panahon nga ako upat ka tuig ang panuigon, nga ang akong uyoan moingon: - Concettina, adto sa Novara ug pagkuha kanako ug carmieri (tranquilizers) alang sa labad sa ulo. Nagdagan ko subay sa agianan sa mula sama sa usa ka ferret, miagi sa distrito sa Greco, usahay mihunong sa busay aron matagbaw ang akong kauhaw, ug miabot sa botika nga "du Surcittu". Siya, ang pharmacist, natingala ug misulti sa iyang mga higala nga sa mubo nga panahon ako moadto ug gikan sa Novara sama sa kilat. Sa edad nga singko, gidala ko sa Barcelona sa layo nga mga paryente. Didto ko nakakita ug naminaw uban ang dakong katingala sa unang higayon... ang radyo! Miadto sab mi sa usa ka tindahan aron mopalit ug

panapton nga kolor pea. Ang sales assistant misugyot: - Palita usab ang kalo ug ang puti nga bandana. Sa kataposan nakombinsir sila ug ang katabang sa tindahan mihatag ug duha ka libreng scrap sa sinaw nga asul ug asul nga satin. Pagkasunod adlaw among gidala ang mga panapton sa akong inahan nga naghimo sa mga sinina sa pipila ka mga adlaw. Sa mga Domingo gibati ko nga sama sa mga anak nga babaye sa mga marquise ug baron sa Novara.

Sa tingtugnaw sa 1941, sa tunga-tunga sa gubat, ang akong amahan, human sa iyang trabaho sa Sardinia, nakahukom uban sa iyang higala sa pagpangita sa ilang bahandi sa amihanang siyudad ug sa pagpuyo pinaagi sa pagpadayon sa iyang daan nga trabaho isip usa ka cobbler. Naa sa hangin ang feeling nga gusto ni mama nga mukuyog sa akong amahan ug nadisturbo ko ani, mao nga usa ka adlaw nikamang ko sa ilawom sa iyang higdaanan, naghubo ug nag-obserbar sa duha ka lugas sa bugas, umaabot nga mga utong nga adunay mga scab kay akong iyaan. wala gyud ko gihugasan. Mapintas nila nga gikuha sila gikan kanako. Nahinumdom ko nga nakakita kog dugo kay nasamdan ko ang akong kaugalingon. Akong gisul-ob pagbalik ang canvas shirt nga gikinahanglan adlaw ug gabii, dayon ang sinina, ug walay nakamatikod.

Sa wala pa mobiya, ang inahan misulay sa pagbiya sa balay sa apohan sa kahusay, tungod kay ang kabus nga lalaki gibiyaan nga nag-inusara. Naghunahuna siya nga magbutang ug mga suga sa kuryente, niadtong panahona prerogative sa mga ginoo. Kaniadto, ang "u lusu" gigamit sa lana. Nabalaka si Tiyo Michele niini: paglabay sa pipila ka adlaw gitawag niya ang elektrisyano ug gipabutang usab niya ang suga sa iyang balay, mao nga sa pag-adto nako sa baryo nalingaw usab ako sa gamay nga suga sa titip nga hagdanan nga kahoy. Kung kinahanglan kong

moadto sa kasilyas (usa ka latrea), usa ka yano nga lungag nga naa sa silong sa luyo sa iyang laboratoryo, kanunay adunay mga lungon nga gipatong sa tupad niini, nga gitukod sa akong uyoan aron maandam kung adunay hangyo.

Sa buntag sa Marso 1, 1942, nagsul-ob ug asul nga satin nga adunay gaan nga asul nga mga bukton, uban sa akong uyoan ug apohan nga si Tore, akong giubanan ang akong inahan ug mga manghod nga babaye sa post office sa Piazza di San Sebastiano, nga mao, oo, sa bus, nga magdala kanila sa estasyon sa tren sa Vigliatore. Ang iyang 4-anyos nga igsoon nga si Rosa dili gusto nga mosaka ug ang iyang uyoan, aron makombinser siya, miingon kaniya: - kung dili ka mosaka masakit ka - (Utot ko kaduha).

Ako, ang kamagulangan, naimpluwensyahan sa akong iyaan, wala mobiya ug nagpabilin sa Novara. Wala ko kapugong sa paghilak. Nangayo ko og kahupayan sa mga bukton sa akong lolo. Siya ra sab ang gibilin ug nianang adlawwa ako siyang giuban aron makig-uban kaniya. Human sa mga baynte ka adlaw miabot ang unang sulat gikan sa inahan nga nagsulti sa kalamposan sa biyahe. Nakaplagaan siya ni Papa nga usa ka komportable nga apartment nga adunay tubig sa balay ug gas stove, usa ka butang nga bag-o alang kaniya. Sa pagpadayon sa istorya, pagkasunod adlaw sa iyang pag-abot gitawag niya ang usa ka hairdresser sa balay aron hatagan siya usa ka us aka us aka us aka istilo sa buhok. Sa baryo halos tanan nga mga babaye nagsul-ob sa ilang taas nga buhok nga adunay tupe. Sa laktod, malipayon ug kontento ang akong inahan sa unang higayon sa iyang kinabuhi. At the end of the story girekomendar ko niya sa iyang iyaan. Wala gyud niya mahanduraw ang akong pag-antos sa Castrangia.

Pagkasunod adlaw sa among pagbiya, gidala ko ni Tiya Antonia

balik sa kabanikanhan ug giingnan ang iyang bana nga paliton ko sa libro sa unang grado aron tudloan ko sa pagsulat aron makatambong ko sa ikaduhang grado sa Oktubre imbes sa unang grado. Kabus ako: Dili na ako makadula, apan kinahanglan nakong igugol ang akong oras sa pagsulat sa mga subasta ug mga numero. Matag karon ug unya ang magtutudlo moagi sa Castrangia sa iyang pagpauli gikan sa San Basilio diin siya nagtudlo. Ang iyang ngalan mao si Maria, anak siya sa usa ka kapitan nga nailhan sa iyang iyaan. Gitanyagan siya niya og usa ka baso nga tubig. Samtang gipakita nako sa iyaha ang notebook ug iya kong gihapuhap. Gikuha niya ang usa ka pula nga lapis gikan sa iyang bag ug gisulat ang "maayong pagkabuhat". Unsa nga kalipay, unsa nga kalipay nga makita ang akong kaugalingon nga gidayeg, nga talagsaon alang kanako. Mas naguol ko kada adlaw, nananghid ko nila nga dad-on ko sa akong mga uyoan ug lolo ug lola, pero ang akong iyaan miingon nga dili na kinahanglan.

Nahadlok siya nga basig sultihan ko sila kon giunsa ko pagtratar ug pagpakaon. Sa tinuud, ang pagkaon dili igo alang sa usa ka gamay nga batang babaye nga kinahanglan nga motubo ug molambo: sa buntag gihatagan nila ako usa ka piraso nga gahi nga tinapay nga adunay keso, sa udto usa ka salad nga kamatis ug duha ka olibo. Pagkagabii, sa dihang didto ang iyang bana, nagluto si Tiya Antonia og pasta nga adunay improvised sauce nga gibase sa hilaw nga sibuyas. Ug kung dili ko mokaon niini, peligro nga makakuha ako daghang mga pagbunal. Alang sa lainlain, pipila ka gabii nagluto siya og pasta ug beans o usa ka matang sa humok, humok nga polenta. Kaniadtong Pasko, Bag-ong Tuig, Carnival ug Pasko sa Pagkabanhaw ra sila nakapatay og manok o koneho. Niadtong Enero nagpatay sila og baboy diin gihimo nila ang halang nga salami ug mantika, apan

kinahanglan silang kan-on matag tulo aron dili kini igo sa tibuok tuig. Matag Domingo mamalit ang akong uyoan ug hugaw nga bakol nga, bisan karon, ang paghunahuna lang niini makapaluod kanako, o ang mga tinai nga giligid sa sanga sa parsley, ang mga scallops, nga giprito. Barato ra sila nga mga pagkaon kay matod pa nila, dili ta angay mag-usik-usik sama sa atong mga apohan ug ila kong gisubli: - Tan-awa, naa silay mga pan nga puno sa mga sausage ug stockfish, sila mokaon ug moinom. Kinahanglan nga magpalayo kita sa mga tawo - ingon nila -. Ang akong mga uyoan nahadlok nga ang ubang mga paryente makombinsir kanako sa pag-insistir sa pag-uban sa akong inahan ug amahan sa kontinente. Gisulayan nila pag-ayo nga dumtan ko sila nga usahay, kung ikahibalag nako sila, akong ibutang ang akong mga kamot sa akong mga mata aron dili sila makita.

Niabot na ang Septiyembre ug kinahanglang mokuha ko sa entrance exams para sa ikaduhang klase. Gidala ko sa akong mga uyoan sa baryo, gikonsulta nila ang janitor aron mabantayan ko, ang maestra nako sa ikaduhang grado ug ang magtutudlo sa exam board. Silang tanan nagdala og mga itlog isip regalo aron masiguro ang akong promosyon. Wala pa gyud ko makakontak sa mga tawo, ang classroom adunay daghang duha ka lingkuranan nga mga lamesa nga kahoy nga adunay mga inkwell. Kauban nako ang ubang mga babaye nga nagkuha ug remedial exam. Gihimo ko nila nga sulbaron ang mga problema sa pagdugang ug pagkunhod sa pisara. Ang mga tinta ug ang pisara kay bag-o pa kanako. Nangurog ko nga morag dahon sa kahadlok ug kaulaw, wa ko kahibawo unsaon pagsulbad ang mga operasyon, kay gitudloan lang ko ni Tiya Antonia sa pagsulat sa mga numero gikan sa usa hangtod sa napulo. Dayon sila mihangyo kanako sa pagsulat og usa ka sentence, usa ka gamay nga hunahuna diha sa notebook, apan ako wala masayud

asa magsugod. Sa dihang nahuman na ang maong mga kaguliyang, gidala ko sa janitor sa balay. Gipangutana siya sa iyaan kung giunsa ang pagsulay ug ang janitor mitubag nga dili kaayo maayo, apan ang katapusan nga paghukom naa sa mga magtutudlo.

Katingad-an, positibo ang resulta ug na-admit ako sa ikaduhang klase: Andam na ako sa pag-eskwela, apan ang problema sa apron mitungha. Si Tiyo Michele miadto sa tindahan sa miaging adlaw ug mipalit og salin sa itom nga panapton. Gihimo ni Tiya Antonia ang akong uniporme para nako sulod sa usa ka adlaw. Dugang nga salapi ang gikinahanglan aron mapalit ang folder. Ang akong mga uyoan adunay kuwarta apan sila nahingangha sa pagtigum mao nga siya, ang hait, naghimo sa iyang labing maayo ug naghimo kanako nga plywood folder nga adunay clip sa bintana. Ni palit ko nila ug pen. Ang akong uyoan nagtukod og usa nga adunay nipis nga piraso sa kahoy nga adunay nib nga gitaod sa tumoy. Dili nila mapulihan ang duha ka notebook ug lapis ug kinahanglang paliton kini. Sang Oktubre 1 sang 1942 gin-updan ako sang akon tiya sa eskwelahan. Una siya miadto sa podestà aron mangayo og birth certificate nga gikinahanglan sa eskwelahan tungod kay wala ko sa klase. Ang magtutudlo puno sa kabuotan ug mainiton nga miabiabi kanako, apan ako nahadlok kaniya, tingali tungod kay imbes sa iyang tuo nga bukton siya adunay goma nga prosthesis tungod sa usa ka aksidente nga nahitabo sa bata pa siya sa pabrika sa pasta sa iyang amahan. Gihatagan kog lingkoranan sa atubangang mga laray. Ang akong bag-ong mga kauban, nga wala makakita kanako sa miaging tuig, nainteres sa akong presensya, nagbagulbol sa ilang kaugalingon: - Ngano nga kini hinungdan sa sicca-sicca? - (Kinsa kining panit nga gamay nga babaye?). Nahadlok kaayo ko ug naulaw, dili nako mabuka ang akong baba

ug wala nako gitubag ang mga pangutana nga mahigugmaon nga gipangutana sa magtutudlo.

I was a wild child ug wala koy kaisog sa paghangyo nga mugawas aron mangihi, ug kausa ako nangihi sa akong kaugalingon. Mao nga pag-abot nako sa balay gikulata ko sa akong iyaan tungod kay kinahanglan niya nga labhan ang akong sinina nga dili mamala sa oras sa sunod nga adlaw. Milabay ang mga adlaw ug ang samang butang nahitabo na usab sa matag higayon. Ang magtutudlo, nga nahibal-an kini sa tungatunga sa adlaw, nagpadala kanako sa kasilyas, apan usahay makalimot siya ug gibalik nako kini sa akong kaugalingon. Gibalewala ko sa akong mga klasmeyt ug gilikayan ko nga mura kog gihampak sa salot ug ni try ug amigo nako.

Nagkaila sila tungod kay nagkita sila sa baryo, samtang ako kinahanglang magbaktas ug halos usa ka oras aron makaabot sa balay sa banika ug busa walay kahigayonan nga makighigala kanila. Ang mga uyoan miadto lamang sa lungsod sa Domingo aron makigkita sa mga higala ug mogugol og pipila ka malipayong mga oras uban kanila atubangan sa usa ka botelya sa bino. Apan kasagaran ang iyaan nagpabilin sa balay aron makadawat og mga order sa trabaho alang sa iyang bana. Sa sayis anyos ako naglakaw subay sa taas nga agianan sa mula. Sa tungatunga mihunong ko aron manguha ug pungpong sa mga violet nga gilibotan sa mga dahon aron ihalad sa magtutudlo.

Niabot ko sa school nga kapoy. Human sa udto mibalik ko sa kabanikanhan nga giubanan sa makapabungol nga huni sa mga cicadas ug sa naglagiting nga adlaw, nga wala gayod makasugat ug buhing kalag.

Gi-lock nako ang akong kaugalingon sa maong hovel ug nagpabilin nga nag-inusara aron paghanduraw sa akong kaugalingon nianang dili kaayo malinawon nga atmospera uban

sa akong iyaan nga nahimong mas estrikto kanako. Ang uyoan, sa dihang mahuman na siya sa trabaho, hapit kanunay nga mohunong sa taberna ug mopauli sa gabii, kanunay nga hubog. Usahay, mas tipsy kay sa naandan, mawala siya ug dili na mopauli. Ang iyang iyaan ug pipila ka mga silingan nangita kaniya sa tungang gabii sa daplin sa sapa nga adunay kahayag sa mga parol. Sa dihang ilang nakit-an siya nga nahagba sa yuta ilang gikombinsir siya nga mopauli.

Sa kasamtangan, wala koy mahimo nga maayo sa eskwelahan. Sa pagtapos sa unang quarter ang magtutudlo nag-apod-apod sa mga report card, dayon uban sa pasistang insignia ug sa kasubo sa tanan nga dili igo nga mga subject: ang akong report card mao ang pinakapobre sa klase. Aron madasig ang akong iyaan giingnan nako siya nga ang ubang mga report card sama sa akoa ug ang akong iyaan hapit makakuha sa paon. Mao nga adlaw-adlaw nakakuha ko og kaisug sa akong kaugalingon ug sa klase naningkamot ko nga makighigala sa pipila ka mga klasmeyt. Gusto ko silang duolon, apan wala nila ako iapil sa ilang mga panag-istoryahanay, tingali tungod kay sa ilang panan-aw ako usa ka kabus nga babaye sa taga-bansa.

Ikatulo nga kapitulo - Mga dula sa balas

Sa mga tuig nga nag-inusara sa Castrangia, wala gyud molabay ang panahon tungod kay ang imong mahimo mao ang pagpaminaw sa huni sa mga langgam sa tibuok adlaw ug sa ting-init ang makabungol nga huni sa mga cicadas, sa dihang ang sirocco mikamang gikan sa dagat. subay sa zigzag nga agianan sa sapa ug gisunog ang walog. Ang mga mananap sa kabanikanhan akong mga higala. Mao nga gigugol nako ang akong oras sa paghanduraw. Nagtukod ko og akong kaugalingon nga kalibutan sugod sa mga hulagway nga nagpakita kanako batok sa background sa langit o taliwala sa mga sanga sa mga kahoy: ihalas nga mga mananap nga nagsulti, mga kabalyero nga akong gilinya sa daplin sa Headsaver Rock ug dayon uban sa akong mga gahom sa salamangka gipahulog ko sila, gitan-aw ko sila nga gilaglag sa kahadlok. Unya gihimo ko ang Bato nga usa ka dragon nga kalit nga mibulag sa iyang kaugalingon gikan sa bukid ug, nga naglupad sa taas, nagsabwag sa kalisang sa tibuok kabanikanhan. Akong giusab ang mga panganod, nga nahimong naglupad nga mga sakayan ug mibiyahe ko sa langit

nga naghunahuna sa pag-adto sa unahan sa halayong dagat, diin ang akong inahan ug akong mga igsoong babaye naghulat kanako. Ang mga alimango nga migawas sa tubig sa sapa ug nanghubag hangtod nga nahimong mga higanteng mananap nga nangibot pa sa mga tanom sa ilang pag-abante sa sapa.

Usahay mahinumdom ko sa dili maayong panagway sa akong tiya Antonia. Wala niya ako higugmaa, wala niya ako higugmaa ug gidumtan ko siya: gisalig ako sa akong inahan sa iyang igsoon nga babaye apan gisaaran usab niya ako nga usa ka adlaw moadto siya ug kuhaon ako: mao kini ang hinungdan nga kanunay ako mokatkat sa mga kahoy, mitan-aw sa kapunawpunawan, naglaum nga makita siya nga moabut sa likod sa puti nga kabayo uban sa akong amahan. Sa kasikbit nga mga baryo sa San Basilio ug Vallancazza ang mga lalaki mibiya ang tanan. Ang nahibilin mao ang mga babaye, mga bata ug pipila ka mga tigulang. Hilum sila nga mga baryo nga halos dili matandog sa kinabuhi. Ang panahon mihunong ug ang mga tawo mituo nga ang tanan mausab, nga sa usa ka adlaw, sa dihang ang gubat mahuman na, ang sibilisasyon mohimo sa iyang madaogong pagsulod nianang panon sa nagkatag, patay ug nag-uyog nga mga balay. Gusto unta nako nga makabaton og mga higala, nga makahibalo nga wala ako nag-inusara ug gibiyaan, nga mapanalipdan, aron mahibal-an nga ako makadangup sa mga panimalay niini o nianang tawhana. Wala man gani koy katungod sa pag-ingon nga wala koy pamilya, nga ang akong mga ginikanan naa sa layo sa atbang nga baybayon sa dagat, lapas nianang walay kataposang asul, nga tali kanako ug kanila morag taas ug dili maagian nga bukid. Napugos hinuon ko sa pagpuyo sa akong iyaan nga nagmaltrato nako. Sa diha nga ako naghunahuna mahitungod niini ug nakita nga siya mitungha, siya naglagot kanako uban sa kasaba ug brutal nga tingog. Usa ka

tingog nga gihimo sa pagsinggit, sa pagsinggit, insulto ug pag-abuso.

Bisan ang mga mananap nahadlok sa iyang tingog. Uban lamang sa iyang bana nga iyang gipaubos ang iyang taluktok ug ang kakusog sa iyang tingog hingpit nga nausab, nga nahimong sama sa pagduko sa usa ka karnero. Naghunahuna ang akong iyaan nga ang usa ka gamay nga batang babaye dili makasabut kung unsa ang nahitabo sa iyang palibot. Dili lang nako nasabtan ang tanan, apan, dugang pa, wala ako nagpakahilom o wala'y hinungdan. Kanunay kadto nga gubat. Usa ka walay katapusan ug makakapoy nga pakigbisog. Matag karon ug unya naghunahuna ko sa umaabot: tigulang na siya ug walay mahimo, bata pa ko ug lig-on, apan bisan pa sa tanan dili nako siya trataron nga dili maayo, dili kini bahin sa akong kinaiya.

Usahay moduol ko sa suba diin nakit-an nako ang mga tawo nga manglaba, manglaba, sa ato pa, nanglaba sila sa mga habol ug habol, una nga gihumol ang tanan sa abo. O sa dihang, human sa panahon sa pag-alot, sila miadto aron sa paghugas sa balhibo sa karnero ug pagpauga niini sa adlaw aron maputi kini ug dayon gamiton kini sa pagputos sa mga kutson sa mga higdaanan. Miadto ko aron kolektahon ang mga tipik nga nahibilin taliwala sa mga bato sa baybayon ug gisul-ob ang akong trapo nga monyeka niini. Sa dihang wala ko kabalo unsay akong buhaton, gisugdan nako sa pag-alsa ang mga bato sa pangpang sa sapa sa pagpangita sa crayfish, hanas ko nga gibitbit kini sa akong mga tudlo sa ibabaw sa akong ulo, aron malikayan ang ilang mga kuko nga mopislit sa akong mga tudlo. Gidala nako sila sa balay ug sa pagkagabii sa dihang gidagkutan sa akong iyaan ang kalayo akong giasal sila ug gikaon: alang kanako kini usa ka espesyal nga panihapon. Usahay imbes nga mga alimango, sa diha nga ang bato gibayaw, ang gagmay nga

mga baki nga gikahadlok mibuto pataas uban ang usa ka bertikal nga paglukso, nga nakapaambak kanako sa kahadlok. Nagtuo ko nga mga kadula ko sila ug usahay magbasol pa ko nga molakaw, gibiyaan sila nga nag-inusara sa ngitngit sa tibuok gabii. Sa diha nga ako kinahanglan nga mopauli sa balay sa gabii ako mitawag sa makusog ngadto kang Tiyo Michele, nga nagpahimulos sa lanog nga gibuhat sa walog. Usahay sa ting-init nga adunay pamilyang Scardino nga nagpuyo sa usa ka balay sa unahan sa walog, moadto ako aron bisitahan sila. Gidulaan nako si Mimma nga kinamanghuran sa mga igsoon.

Si Goofy kaniadto naghimog mga lingkoranan ug lamesa para sa mga monyeka. Pagkanindot nga mogugol ug pipila ka oras sa pagpakig-uban. Pagkabuntag nanawag sila nako dihang miadto sila sa pikas nga bahin sa suba aron magkuhag gatas. Sila adunay balde nga pun-on, "Concettina" kontento sa pagtan-aw kaniya gatas niini. Ang tag-iya sa mga baka, si Micca a Cappellea, naluoy kanako ug gitanyagan ako ug tunga sa baso. Sa balay sa akong iyaan nakakita mig gatas kaduha sa usa ka tuig: sa dihang naghimo siyag biskwit ug sa Pasko sa Pagkabanhaw sa dihang nag-andam siyag mga salampati nga may kolor nga singsing nga itlog. Sa dihang mibukal na ang gatas akong gi-skim ang matag kataposang tipik niini. Sa lawak sa balay sa kabanikanhan adunay higdaanan sa uyoan, kon kini matawag nga higdaanan, uban sa mga tabla nga gibutang sa duha ka puthaw nga trestle nga may uhot nga kutson, tungod kay ilang gibilin ang balhibo sa kabayo sa Novara. Kinahanglan kong matulog sa usa ka straw mattress nga adunay usa lamang ka karaan nga habol sa militar sa ibabaw, mantikaon ug nagisi. Natulog ko nga naay canvas shirt nga gisuot nako bisag adlaw nga walay panty. Dili mahulagway ang katugnaw nga akong giantos matag gabii. Kung mag-ulan, kinahanglan nga ibutang

ang mga sudlanan aron makuha ang tubig nga mituhop gikan sa atop. Kung kinahanglan kong mangihi sa gabii, kinahanglan kong mobiya sa balay ug buhaton kini duol sa lakang. Kung wala ko kaamgo, nganong nagdamgo ko, ug gibuhat ko kini sa straw mattress, sa buntag daghan usab akong mga bunal. Natulog usab si Tiya Antonia nga nagsul-ob sa samang kamiseta nga iyang gigamit sa maadlaw, samtang si Tiyo Michele nagkukot sama sa gibuhat sa iyang inahan.

Ang seremonyas sa pagkatulog nahitabo sumala sa naandan nga ritwal: una natulog ko, unya turno na sa iyaan, dayon gihubo sa uyoan ang iyang mga stripe nga canvas nga karsones ug underwear. Uban ang medyo luag nga kamiseta nga iyang gisul-ob panahon sa adlaw miadto siya sa higdaanan ug gipalong ang lampara sa lana nga gibutang sa usa ka lamesa nga naa sa dingding. Ako, nga salbahis, nagpakaaron-ingnon nga wala motan-aw ug milingi-lingi gihapon: sa iyang pagduko aron sa pagpalong sa siga nakita ko ang iyang silhouette nga gisalibay sa bungbong, sama sa usa ka insik nga anino, uban sa nagbitay nga din-don. - Oh, pagkanindot niini! - siya miingon, tungod kay ang tanang bino nga iyang nainom nakapainit kaayo kaniya. Sa tapad sa ilang higdaanan adunay duha ka takup, sa ato pa, duha ka dagkong bukag sa tubo diin ilang gibutangan ang mga uga nga igos. Ila kining gitabonan sa hugaw ug mantikaong mga trapo ug sa naulahi mao ang limpyong underwear sa uyoan. Sa usa ka kahon duol sa akong higdaanan ilang gihipos ang pan ug bandana nga ilang giputos sa akong ulo inig-adto nako sa eskuylahan sa tingtugnaw, akong underwear ug sa akong iyaan. Gigamit ra nako kini sa Domingo kung nagmisa kami sa Novara. Niingon ang akong mga uyoan nga dili ta angay magsul-ob niini sa kabanikanhan kay mauwaw mi nga walay pulos.

Niadtong Enero ilang gipatay ang baboy. Nag-andam sila og

pipila ka mga sausage ug giasin ang mantika. Ang linuto nga mga tiil gipreserbar sa usa ka terracotta pot nga gituslob sa mantika. Kasagaran kini kan-on sa Mayo nga adunay presko nga lapad nga liso tungod kay sa naandan dili kini mahimong kan-on kaniadto. Kausa, april na, nangutana ko sa akong tita bahin niini kay gutom na kaayo ko ug wala ko kabalo unsay kan-on sa pan. Misinggit ang akong iyaan nga nabuang na ko. Usa ka adlaw samtang nagpauli ko gikan sa eskuylahan, nahimamat nako si Ofelia uban sa iyang igsoon nga babaye sa agianan sa mula. Nawad-an sila sa ilang inahan ug mibalik uban sa ilang amahan gikan sa France.

Mas luspada pa sila nako, naluoy ko nila ug giingnan ko sila: sulod sa akong gipuy-an, karong panahona ang akong iyaan kay nagkuha ug tubig, sa hudno naay kaldero nga naay pagkaon, kuhaa, pakan-a ang inyong kaugalingon pero ayaw'g' t say anything then to anyone.- Sila nagpasalamat kanako ug, tungod sa kagutom, misunod sa akong tambag sa walay pagduhaduha. Niadtong Mayo, sa dihang giluto sa mga uyoan ang halapad nga liso, miadto sila sa pagkuha sa mga tiil sa baboy ug sa baylo nakit-an lamang ang kaldero nga adunay mantika: natural nga naghunahuna nga ako kadto, sulod sa daghang mga adlaw sila naglagot batok kanako aron ako bayran. Nianang higayona gibati nako ang hilabihang pagkamapahitas-on tungod kay sa unang higayon nakabaton ako og nindot nga pagbati nga nakadaog sa usa ka dakong gubat batok sa ilang kahakog. Tungod sa kakuwang sa kahinlo, naghari ang mga pulgas nga wala mabalda sa tibuok balay. Gisakitan nila ang akong liog sa gabii ug gihaplasan ako sa akong iyaan og lana sa olibo kada gabii aron dili makasuyop ang mga pulgas sa akong dugo. Pagkabuntag murag gipintalan akong liog. Sama sa akong iyaan, naa sab koy mga kuto, nga wala maanad sa paghugas sa akong ulo. Sa laing

bahin, gikulot sa akong iyaan ang akong buhok ug gihaplasan kinig tubig ug asukar aron kini ma-estilo.

Ang akong mga klasmeyt, sa laing bahin, limpyo kanunay. Bisan ang pinakapobre nila dili sama nako ka hugaw. Ang magtutudlo mitampo usab sa buhat sa marginalization pinaagi sa pagduso kanako gikan sa tanan ngadto sa katapusan nga lamesa. Dili mahulagway nga hugaw ang akong lawas. Gihugasan nila ako sa suba kausa sa usa ka tuig, sa okasyon sa pista sa Ferragosto, ang labing hinungdanon sa lungsod. Usa ka higayon samtang naghunahuna ko sa akong inahan, mga siyete anyos pa ko, nahulog ko sa nagbukal nga abo sa brazier. Nasunog akong tuo nga kamot ug wala ako dad-a sa akong tiya sa doktor, apan gitambalan ako sa mga tanum kada adlaw. Naa koy duha ka bula parehas sa duha ka itlog sa salampati, nitiyabaw ko sa kasakit pero wa gyud siya kalihok. Mura kog gikumot sa ilaga.

Milagro nga naayo ako pagkahuman sa pila ka bulan ug naa pa koy mga timailhan niini. Sa panahon sa eskuylahan, samtang didto ko sa balkonahe usa ka Domingo, usa ka batang babaye nga nanaog ang nangutana kanako kon gusto ba kong mouban niya sa leksiyon sa katekismo ni Miss Vincenzina. Wala ko kabalo unsa to kay gihatod lang ko sa akong tiya sa misa sa pinaka importante nga holidays, wala ko kasabot sa meaning sa pag simba. Usa ka pari, si Padre Buemi, nagpuyo atbang sa among balay, apan pipila lang ka higayon nga nahimamat nako siya ug nagtan-aw kaniya nga walay gana. Gisubli ko sa akong iyaan nga ad nauseam: "Kung makigsulti ka kaniya, putlon sa pari ang imong dila." Apan, nangutana ko ug wala damha nga nakakuhag permiso sa pagkuhag mga leksiyon sa katekismo. Diha-diha dayon gibati nako ang kahayahay sa maong palibot. Gihatagan ko sa batan-ong babaye og pulyeto ug mantalaan.

Gibati nako ang tumang kalipay sa pagkadungog bahin kang Jesus. Usa ka adlaw niana giingnan ko niya nga andamon niya ako alang sa akong Unang Komunyon. Gihisgotan nako kini sa balay ug giingnan ko nila nga bata pa kaayo ko. Gitubag ko, namakak, nga ang tanan nga mga babaye sa grupo mahimo kini. Sa pagkatinuod sila napamatud-an na, apan ang batan-ong babaye ug ako nagpabilin nga nagkauyon ug nagtakda sa petsa uban sa pari sa San Nicola: ang adlaw sa Corpus Domini.

Mitumaw ang problema sa puti nga sinina, apan adunay mipahibalo sa iyaan nga ang mga madre maoy nag-abang niini. Miabot ang dugay nang gipaabot nga adlaw: sa buntag giubanan ko niya sa pagpuasa sa simbahan. Nagtuo siya nga naa didto ang ubang mga babaye tungod kay wala pa siya makahimo sa inisyatiba sa pagkontak sa babaye nga katekismo. Nakaamgo nga nag-inusara ko, giinsulto ko niya: "Bakak, bastos." Ang akong magtutudlo naa sab sa misa nianang buntaga uban sa ubang mga tawo. Gipakalma siya sa pipila ka babaye nga presente. Niabot ang pari ug gigunitan ko sa kamot ug gidala sa sacristy para magkumpisal. Gisultihan ko niya og nindot nga mga pulong nga wala pa nako madungog kaniadto. Nabatyagan ko nga naglupad ako paingon sa Langit ug nakaingon ko sa akong kaugalingon: "Dili tinuod nga ang mga pari nagputol ug mga dila, sa kasukwahi nahibal-an nila kung unsaon pagsabot ang pag-antos sa usa ka batang babaye." Kung pwede lang unta gigakos ug gihagkan nako siya sa kalipay.

Iya kong gipasulti ug lima ka Maghimaya ka Maria isip penitensiya ug mibalik ko sa akong lingkoranan. Gipangutana dayon ako sa iyaan kung unsa ang akong gisulti sa pari nga magpabilin didto sa dugay nga panahon, ug ako miingon: - Gitudloan ako sa batan-ong babaye nga ang pagkumpisal sekreto -. - Oo, apan kinahanglan nimo nga isulti kanako sa

unang higayon - miinsistir ang harpy. Dili. Naay misa, Communion ug sa paggawas gipugos ko nila sa paghalok sa kamot sa akong uyoan ug niingon: "Palihug panalangini ko." Nagsugod ko sa akong lolo, kanunay parehas nga hugpong sa mga pulong, unya gilipot nako ang tanan nga mga paryente. Gihatagan ko ni Tiya Gaetana og booklet. Gigutom ko, apan walay mitanyag kanako ug pagkaon. Kasagaran, kung nahuman na ang seremonya, naandan na nga moadto sa bar aron makakuha og granita nga adunay mga biskwit, apan nabuntog sila sa pagkabuang sa pagtipig: sa udto nangaon kami usa ka plato nga pasta ug sa hapon miadto kami sa photographer tungod kay ang mga paryente misugyot nga magpadala ug litrato ni mama.

Nahuman nako ang ikaduhang klase ug nakapasar nga ubos kaayo ang marka. Nianang tuiga kinahanglan kaming magpabilin sa kabanikanhan sa tibuok ting-init. Misupak ko: "Maski Domingo kinahanglan ko nga moadto sa misa ug bisitahan ang akong apohan nga nag-inusara." Maayo kaayo siya nga tawo,

nag-antos sa hubak. Gipasagdan siya sa anak nga babaye, sa usa ka bahin tungod sa pagpabaya, sa usa ka bahin tungod kay siya gikondisyon sa iyang bana, nga kanunay masuko sa mga silingan, kabanay ug ugangan.

Gikuha nako ang labada aron labhan ug sikretong gidala sa akong iyaan gikan kang Michelillo kay basin magkagubot. Wala gani siya mobati og gugma alang sa iyang amahan: usa ka adlaw usa sa iyang mga igsoon sa amahan miadto sa Castrangia aron sultihan sila nga siya namatay. "Kon dili ka mobiya, sipakan ko ikaw sa asno," giingnan niya siya.

Sa diha nga adunay usa ka salo-salo sa baryo, ang mga miyembro sa musikal nga banda gitanyag sa "pezzo duro", usa ka ice cream nga gitawag tungod sa iyang partikular nga pagkamakanunayon. Tiyo Michele, wala gyud klaro kung tungod ba kay dili niya gusto o tungod kay nadala siya sa usa ka dili kasagaran nga lihok sa pagkamanggihatagon, pagkakita nako nga miagi mitawag kanako: "Concettina, dali ug kuhaa ang ice cream". Ug mao nga akong gipahimuslan ang higayon nga malingaw, niadtong talagsaon nga mga okasyon, usa ka butang nga maayo.

Kaniadto si Dr. Cosentino nga taga Baceno nagpahinumdom nako sa usa ka detalye nga nawala sa akong panumduman. Samtang ang banda nagtugtog sa kadalanan sa lungsod, ang mga bata misulay sa pag-apil sa parada. Apan aron mahatagan og katarungan ang ilang presensya gikinahanglan nga "mahibalo" sa usa ka miyembro. Aron pamatud-an kini, iyang gisulod ang iyang kamot sa bulsa sa iyang dyaket. Niining paagiha akong gisundan ang akong uyoan nga si Michele, samtang si Gianni Cosentino, anak sa usa ka magtutudlo sa elementarya ug walay amahan, nagkupot sa iyang kamot sa bulsa sa lider sa gang.

Sa tunga-tunga sa gubat, pipila ka mga bomba nagsugod sa pagkahulog sa Novara. Ang tanan nanagan ug pipila ka mga kaila midangop sa Castrangia uban kanamo. Para nako usa kadto ka party kay makauban ko. Matag karon ug unya madungog nimo ang sipol sa mga shrapnel. Miabot usab ang makapasubo nga balita nga ang anak sa tag-iyang sa Orlando pastry shop nabuak sa bomba. Ang inahan sa Domodossola, mabdos sa ikaupat nga higayon, gibiyahan nga nag-inusara uban ni Rosa ug Antonietta. Ang akong papa gitawag og balik sa Sicily aron mahimong Bersagliere. Pipila ka bulan human sa iyang pagbiya nahibaloan niya nga ang iyang inahan nanganak og gamay nga batang babaye nga gitawag og Emma ug nga siya adunay posibilidad nga makauli tungod kay siya gipaabut nga walay labot sa upat ka mga anak.

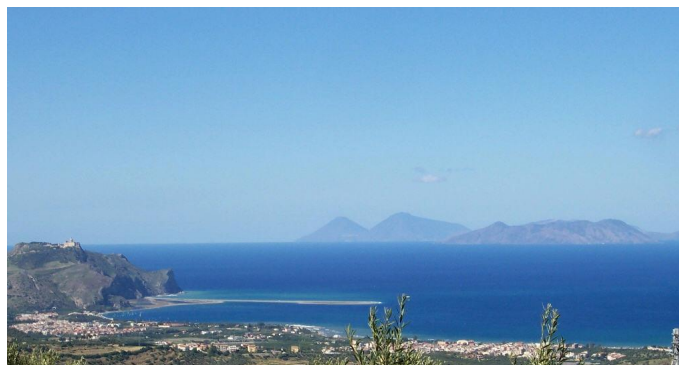
Ikasubo, sa pag-abot niya sa Domodossola nakit-an niya ang usa ka mapait nga katingala: Si Emma wala na mabuhi pagkahuman sa 12 ka adlaw. Paglabay sa duha ka adlaw kinahanglan siyang mobalik sa atubangan. Pipila ka bulan ang milabay - kini ang panahon sa kawalay kasiguruhan ug pagkawalay kalig-on pagkahuman sa 8 Septyembre - nakaikyas siya sa serbisyo militar ug mibalik sa Novara aron maghulat nga matapos ang gubat aron moapil sa iyang inahan. Giablihan niya ang usa ka gamay nga tindahan sa sapatos. Kada adlaw adto ko makigkita niya. Maulawon pero maalam sa akong edad, naa koy intuwisyon nga si papa makigdulog sa usa ka minyo nga babaye apan sa usa ka militar nga bana. Usa ka adlaw misulod ako sa takilya sa taas nga dalan sa Piazza Bertolami. Ang tawo sa sunod nga tindahan nakig-chat kang papa. Gipitik ko ang akong tudlo ug tunga nga mga tudlo aron lusot ang mga mata sa akong amahan nga nanglimbong sa akong inahan. Ang silingan

nakahimo sa pagpugong kanako, samtang ang akong papa miingon nga nagpahiyom "Mind your own business". Sa '44 natawo ang usa ka itom nga buhok nga batang lalaki, kulot ang buhok sama kaniya ...

Sa Badiavecchia ang iyang apohan sa amahan nasakit sa kanser sa tiyan. Nangayo kog permiso sa akong iyaan nga makigkita niya. Kanunay kong nanaog gikan sa Castrangia ug naglakaw sa daplin sa suba. Nahinumdom ko niya sa higdaanan, malinawon. Busy gihapon si Lola sa tindahan ug makagugol ug gamay nga panahon niini. Nagbutang siyag sanga sa olibo sa iyang kamot aron sa pag-abog sa mga langaw, apan nisamot siya ug wala nay kusog ug giabog ko sila palayo kaniya. Niadtong Nobyembre 2, 1944 sa edad nga 66 siya milupad paingon sa Langit. Si Papa didto pa sa Sicily. Ang iyang mga uyoan mitambong usab sa lubong.

Matag karon ug unya nakadawat kog pipila ka sulat gikan sa akong inahan. Sa '45 si papa mibalik sa Domodossola ug sa '46 ang akong igsoon nga si Giuseppe natawo.

Ika-upat nga kapitulo - Langis, mga balay sa lawalawa ug ang daotang mata

Nag-ulbo ang gubat sa tibuok kalibotan, lisod ang komunikasyon, ug wala na mi makadungog gikan kang Mama. Sa swerte, ang akong amahan gipa-recall sa Sicily sa Bersaglieri Corps ug sa diha nga siya adunay pipila ka mga adlaw sa kagawasan siya mibisita kanako. Tungod sa gubat daghan ang mga tawo sa kabanikanhan. Ang mga bakwit kasagarang magpabilin sulod sa kinse ka adlaw, apan ang lungsod nameligro sa pagpamomba ug mas gusto nila nga magpabilin sa kabanikanhan sa tibuok tuig.

Matag karon ug unya modangop ko niadtong mga tawhana. Adunay usa ka pamilya nga adunay upat ka mga anak nga kanunay nga malipayon bisan kung sila kulang sa pagkaon. Nakita ko ang kahakog sa akong mga uyoan nga daghan kaayog mga uga nga igos ug wala nila ihatag kang bisan kinsa: Mikuha ako ug usa ka hakop ug sekretong gidala ngadto kanila. Gitipigan nako ang pipila sa mga liso nga ilang gihatag kanako alang sa pamahaw alang kanila. Bisangahi nga tinapay: usa ka hiwa nga gisulod sa akong iyaan sa akong bulsa sa wala pa moadto

sa eskwelahan akong gipaambit sa mga bata ug sa baylo gihatagan ko nila og papel nga sulatan, gipadulaan ko nila sa swing ug usa kanila naghimo og mga dulaan, lingkuranan ug mga higdaanan alang sa mga monyeka nga iyang gihatag kanako ug sa iyang manghod nga babaye, samtang ang iyang magulang nga babaye naghimo ug trapo nga monyeka para kanamo.

Usahay mahitabo nga milugsong ko sa suba, diin ang mga babaye gikan sa kasikbit nga dapit miadto aron manglaba sa ilang mga sapot gamit ang abo, ug nagtindog ako didto nga nagtan-aw sa katingala sa kalayo nga gipasiga aron sa pagpainit sa tubig sa sudlanan nga gisudlan sa duha ka dagkong bato.. Wala gyud ko kakita sa akong iyaan nga nagbuhat niini nga mga operasyon. Halos dili na siya manglaba o moadto sa suba kung wala'y tawo aron dili maladlad ang iyang tambok ug hugaw kaayo nga sinina.

Sa ubang mga higayon akong naobserbahan ang mga babaye nga nagbuklad sa lino nga hinabol sa balay diha sa mga bato sulod sa duha o tulo ka adlaw. Ila kining gibasa ug gipauga ilalom sa naglagiting nga adlaw hangtod nga miputi. Kanunay kong gitawagan sa akong iyaan sa balay pero nagpakaaron-ingnon ko nga wala ako makadungog. Sa panahon sa gubat, ang iyang umagad nga babaye mibalik usab gikan sa Turin uban ang usa ka batang babaye. Agig pagtahod kang Salvatore, ang iyang anak nga lalaki, siya gitratar sama sa usa ka rayna. Nianang panahona nagpabilin sila sa baryo ug alang sa okasyon gikuha sa iyaan ang humot nga sabon, mga tualya nga lino, dish dryer, mantel ug mga napkin aron makahimo og maayong impresyon. Hinunoa, ako giisip nga usa ka sulugoon, gipadala aron sa pag-alagad ug sa pagkalos ug tubig sa tuburan, tungod kay ang pagpadala ug bisita usa ka kaulawan.

Ang Pasko miabut ug, sumala sa amihanang kostumbre, sa buntag ang pangasaw-onon gihatagan og usa ka matahum nga gasa gikan sa Batang Hesus ngadto sa iyang anak nga babaye: usa ka matahum nga hugpong sa mga kaldero ug mga platito alang sa usa ka monyeka. Nalipay ko para niya, pero at the same time nagsiga ko sa kalagot kay wala pa nahitabo sa akoo. Nagkaluya ko ug nagkaluya. Adunay mga ubas apan alaot ang pagkaon niini: kinahanglan nga pug-on sila alang sa bino. Kaon ra nimo ang gikawat sa mga silingan. Ang mga hazelnut gikolekta apan ibaligya kini. Mikaon kog sekreto sama sa mga squirrel sa kakahoyan. Ang akong mga uyoan namalit lang og gatas sa Pasko ug Pasko sa Pagkabanhaw aron himoong biskwit ug akong gi-skim og usa ka kutsarita samtang nagbukal. Ang akong iyaan panagsa ra mag-andam og piniritong itlog alang kanako. Kanunay kong naglaum nga iyang iprito kini alang kanako: - Atong ibutang kini aron kung aduna na kami ug ang pagpangitlog molabay (siya usa ka batan-ong lalaki gikan sa Messina nga naglibot sa kabanikanhan nga nangolekta og mga itlog ug gipasa kini nga presko) kami makabaligya kanila ug makakuha sa salapi -. Nangolekta siyag mga itlog sulod sa duha ka bulan ug dayon gibaligya.

Ang mga tawo sa Messina nga mipalit sa mga itlog lagmit adunay usa ka piso sa ilang mga kamot. Ang mga igos kinahanglan nga higop, pipila lamang ang mahimong kan-on, ang uban gipauga sa adlaw aron ibaligya o tipigan alang sa tingtugnaw. Sa bulan sa Oktubre, nindot nga mga kastanyas ang gihimo sa gabii. Kung naa pay nabilin nga gipanitan, ibilin kini sa akong uyoan sa lamesa sa gamay nga kwarto (dili sa plato kondili sa banig nga gimansahan sa lana nga mitulo gikan sa lampara) ug sa buntag, sa iyang pagbangon sa upat aron moadto sa trabaho, iya kong pukawon ug itunol kanako ang mga

kastanyas ug moingon kanako: "Pamahaw ka". Gituman ko ug gikaon sila tungod sa kagutom, apan sila lami sa lana ug dili kalikayan nga naghatag kanako og sakit sa tiyan. Nanghambog ang uyoan: - Gimahal ko ang akong pag-umangkon, nag-andam pa gani ako ug kastanyas alang kaniya sa gabii pa -. Sa pagkatinuod ang akong uyoan adunay pagdumot sa iyang mga mata. Usahay sila dalag, pula nga kalayo kon masuko siya: bisag gagmay sila, kanang mga mata mosulong sa iyang nawong. Gamay sila ug lawom sama sa hiktin nga mga buho nga adunay pagdumot nga migawas gikan niini. Samtang, ang dysentery ug mga ulod midaog. Matag karon ug unya gihatagan ko sa akong iyaan og usa ka kutsarita nga mantika. Kini nagpahilayo sa mga ulod, nagbagulbol siya aron kombinsihon ang iyang kaugalingon... unya nagsugod siya sa "prichentu": - Mazzai un vermu gruossu quennu ìa pagana, ùa u mazzu chi sugnu tanan Kristiyano. O sa Lunes ka makadungog, o sa Martes imong madungog, o sa Miyerkules imong madungog, o sa Huwebes imong madungog, o sa Vinardi imong madungog, o sa Sabado imong madungog, matteia du jurnu sa Pasko sa Pagkabanhaw u Viermu sturdudu a tierra casca.-

(Gipatay nako ang usa ka tambok nga ulod sa dihang ako usa ka pagano ug karon gipatay ko siya ingon usa ka Kristiyano. Sa Lunes Santo, Martes Santo, Miyerkules Santo, Huwebes Santo, Biyernes Santo, Sabado Santo, buntag sa adlaw sa Pasko sa Pagkabanhaw. ang nakugang nga ulod nahulog sa yuta).

Wala ko kabalo giunsa nako pag survive.

Dinhi among giablihan ang usa ka parentesis.

Daghang tuig ang milabay ug ako nagsakit sa tiyan. Miadto ko aron magpa-x-ray gamit ang mga makina nga sama kadako sa

kwarto. Gihatagan ko nila ug puti nga pap para tan-awon kung naa bay ulcer. Ikasubo, walay makita. Ang radiologist miingon nga gastritis kadto ug gihatagan kog mga tambal para mahupay ang kasakit. Niabot ko sa point nga di na nako makaya ang usa ka kutsara nga tubig. Mga singkwenta anyos ako. Si Paolo, higala ni Armando nga taga-Piacenza, misugyot nga dad-on ko sa usa ka espesyalista. Miadto usab siya kang Dr. Mazzeo. Ang instrumento sa gastroscopy dili makasulod lapas sa tutunlan. "Wala ko kahibalo unsaon pagluwas niining babaye," miingon ang doktor, "ang pylorus sirado na." Ang tanan nga mga tawo nga adunay gastroscopy mibiya sa kwarto sa ilang kaugalingon nga mga tiil. Ako sa usa ka stretcher nga adunay usa ka IV. Gireseta ko sa doktor ug kusgan nga tambal sulod sa duha ka bulan. Pagbalik nako wala gihapon nakapasar ang instrument. Laing mas kusgan nga pagtambal sulod sa tulo ka bulan.

Lima ka bulan human sa unang pagbisita ang instrumento nagsugod sa paglusot sa pylorus. "Milagro!" miingon si Dr. Mazzeo. Sa dihang gikuha ang tubo nangutana siya kanako og daghang mga pangutana aron masabtan kung kini congenital o gipahinabo. Nagsugod ako sa paghilak: "Tingali ang lana nga gihatag ni Zizi kanako matag karon ug unya alang sa mga ulod." Gibutang sa doktor ang iyang mga kamot sa iyang buhok: "Oil? Ug buhi ka pa!". Sa pagpadayon sa pagtambal, usahay akong gisubli ang gastroscopy.

Salamat sa Doctor Mazzeo nga nagluwas sa akong kinabuhi, karon mga tuig na ang milabay ako makatagamtam sa pagkaon uban lamang sa pipila ka mga tambal sa sulod.

Sa dihang adunay mitawag kaniya gikan sa balkonahe, ang iyang iyaan nagsigeg tuyok sa iyang ulo. Gitambagan nila siya nga magkuha usa ka gamay nga baso sa ferroquine nga walay

sulod nga tiyan. Gikumbinser niya ang iyang bana nga paliton kini ug pagkabuntag gihatagan ko usab niya og baso.

Dugang pa, naghari usab ang patuotuo sa maong balay. Kanunay nga magsakit ang ulo sa iyang uyoan tungod sa bino nga iyang giinom, apan matud niya ang hinungdan mao ang dautang mata sa usa ka tawo. Kinahanglang likayan siya sa asawa: mikuha siyag plato nga may tubig, gibuboan ug asin ug usa ka tinulo nga mantika ug dayon gisugdan sa prichentu alang sa labad sa ulo: - Oglu biridittu, oglu santissimu, anhi niining balaya ug layas kini. morocchiu, oglu biriditto, gawas ug aboga kining mammucca... (Bulahan nga lana, labing balaan nga lana, sulod niining balaya ug ipahilayo kining dautan nga mata, bulahan nga lana, magmakusganon ka ug papahawaa kining yawa...).

Kini nga tipik sa gipanalanginan nga lana milapad, sumala sa ilang pagtuo, ang dautang mata. Wala madugay human niadto gisablig sa tubig ang upat ka suok sa lawak ug nawala ang iyang ulo.

Aron mamaayo ang mga samad, ang mga balay sa lawalawa isagol sa lana, ug usa ka gamay nga piraso sa karne aron himoong sabaw. Kanang makalilisang nga sagol, matod nila, dili masayop! Sa buntag gihatagan ko nila og usa ka baso nga tubig nga adunay magnesia. Pagkataudtaod, nangurog ang tanan, kinahanglan kong mogawas sa katugnaw aron mahigawas ang akong kaugalingon. Sa dihang naulian ko, gipadala ko nila sa usa ka babaye nga naghimog mga salamangka: gisukod niya ako gikan sa ulo hangtod sa tiil gamit ang pisi ug ang akong pinahigda nga mga bukton sa samang paagi. Kung ang usa ka piraso nawala kini naglikay sa kamatayon alang nianang tuiga.

Bisan kon sa ilang kaugalingong paagi ang mga uyoan adunay pagtuo sa Diyos, sa mga Santos, sa Madonna. Matag tuig sa

Septembre 8 sila molakaw paingon sa Tindari, ngadto sa santuwaryo nga gipahinungod sa Black Madonna mga kwarenta kilometros ang gilay-on gikan sa lungsod. Gikan sa edad nga singko kinahanglan nakong buhaton kana nga penitensiya.

Sa okasyon sa mga pilgrimages sa Sanctuary sa Tindari, ang adlaw sa wala pa ang iyaan naghimo sa cappini (tsinelas) gikan sa trapo. Si Tiyo daling miadto sa pagpangayam ug nagdala ug usa o duha ka ihalas nga koneho aron lutoon. Aron maayo ang impresyon, nag-andam usab ang iyaan og mga pinutos nga aubergine. Mitan-aw siya sa salamin ug gilimpyohan ang iyang nawong gamit ang panapton. Sa panahon nga uso ang kanta nga "Where is zazà, my beauty" ug naanad nako ang pagtawag niini nga "zizì".

Migikan mi paingon sa Tindari mga alas onse sa gabii aron moabot sa kaadlawon. Gikapoy ug gikapoy tungod sa akong pagkahuyang, nangayo ako sa makadaghang higayon ug presko nga tubig, apan wala sila mopalit niini gikan sa mga stall sama sa ubang gikapoy nga mga tawo: naglinya sila sa bugtong busay nga nahimutang duol sa simbahan diin gikan ang init nga tubig nga nag-agay. wala kini makatabang sa pagpakalma sa kainit. Sumala sa tradisyon, mipalit sila og mga chickpeas, broad beans ug cannellini beans, dayon miadto sila sa misa, nag-ampo sa Madinuzza ug sa paggawas ilang nahimamat ang ilang mga kaubang tagabaryo ug ang akong mga paryente sa amahan. Pagkaudto miadto kami sa pagpangaon ilalom sa palibot nga mga kahoyng olibo. Sayang nga kapoy na kaayo ko, kanang adlaw in fact naa gyuy gana nga pagkaon para muhatag ug maayong impresyon atubangan sa mga higala. Ang paniudto naglakip sa usa ka ihalas nga koneho nga giluto sa hudno, nga ang uyoan kanunay nga moadto sa pagpangita sa usa ka magtiayon nga sa mga gabii sa wala pa, stuffed aubergines ug

sili, ubas ug homemade biskwit. Sa pagpauli sa balay ang mga higala mikuha ug paagi sa transportasyon: ang sakyanan o mga karomata nga giguyod sa kabayo. Nagtan-aw ko, ni-resign na sa pagbalik nga nagbaktas. Kung naay uyoan makaya nako nga musakay ug kabayo, kung dili sakit.

Ikalima nga kapitulo - Ang mga bukaw

Sa topiko gihapon sa relihiyon, kay membro man ang akong uyoan sa usa ka panag-igsoonay, sila adunay obligasyon nga mokumpisal ug makigkomunikar sa Domingo sa Palma sa simbahan sa San Giorgio. Nahitabo ang seremonyas sa alas singko sa buntag, ang pari unang nagkumpisal sa tanang lalaki sa usa ka kapilya, dayon miadto sa kumpisalan para sa mga babaye.

Sa diha nga turno na sa iyang iyaan, nga nagsul-ob sa usa ka dako nga itom nga panyo, iyang gidala ang saput duol sa rehas nga rehas aron sa pagtabon sa iyang kaugalingon kutob sa mahimo: kini daw kinahanglan nga mokuha sa chamomile inhalations. Siya misugid ug dayon: - Karon imong turno - siya misulti kanako. Bisag gusto nako magconfess during the year, di nako kaya. Gibadlong ko sa akong iyaan: "Dili ka angay magbiaybiay sa Ginoo, kausa sa usa ka tuig igo na, kung dili, dili ka takos nga modawat sa host kay makasala ka bisan sa imong mga mata."

Mga alas nuebe sa Santos nga Misa, komunyion ug deretso sa pagpauli. Sama sa naandan, tungod sa gamay nga hinungdan, ang iyang uyoan nagsugod sa pagpamalikas ug siya gikulbaan nga ubo. Ang dili mahulagway nga mga talan-awon nahitabo:

kung kana nga adlaw alang sa usa ka hinungdan nga kinahanglan sa usa ka tawo, dili sila makaluwa, kung dili, isalikway nila ang Ginoo gikan sa ilang baba. Kon sa kaalaotan mahitabo kini, iyang kuhaon ang takob sa banga, luwa niini ug imnon pag-usab ang likido nga adunay tubig ug asukar. Panahon sa Semana Santa, ang mga tawo nagpabilin sa baryo bisan sa gabii aron sa pagtambong sa mga sermon sa gabii nga gihimo sa monghe. Kaniadtong Huwebes giandam ang colombe, usa ka biskwit nga minasa sa lainlaing mga porma nga adunay mga hard-boiled nga itlog nga gilat-an sa tubig ug anella, usa ka makahilo nga sangkap sa pagkolor. Sa Biyernes Santo sa buntag sa pagpuasa among gibisitahan ang tanang simbahan nga gidayandayanan sa mga sprout sa trigo, unya among gilamoy ang tulo ka dahon sa apo (tambal nga tanom nga adunay grabeng baho) nga naggarantiya sa kaayohan sa tibuok tuig.

Dili kinahanglan nga magtrabaho ka sa maadlaw aron malikayan nga masakitan ang Gilansang sa Krus, kung imong gitahi ang dagom, kung nakita nimo nga adunay peligro nga masakitan ang imong lawas, ug uban pa. Katong adlaw, bisag unsa akong buhaton, wala man lang ko naigo, kung dili si Hesus mohilak. Alas onse sa Sabado adunay Misa sa Kalinaw ug Pagkabanhaw. Ang tanang mga bata nagdala ug mga salampati aron makadawat sa panalangin sa pari ug unya mokaon niini. Wala gyud nako makuha ang maong katagbawan tungod kay kinahanglan nakong tipigan ang akong salampati gamit ang duha ka itlog alang sa biyahe sa eskwelahan nga giorganisar niadtong Martes human sa Pasko sa Pagkabanhaw. Kinahanglan kong ihalad ang usa ka itlog sa magtutudlo. Sa adlaw sa Pasko sa Pagkabanhaw gipalitan nila ako ug usa ka gamay nga nating karnero nga hinimo sa harianong pasta, ang labing gamay aron dili mogasto ug daghan. Ang uyoan kay kuripot kaayo nga iyang

gipasinaw ang iyang sapatos gamit ang uling gikan sa pan nga naporma sa kalayo. Kung nahibal-an sa akong iyaan nga nahuman na niya ang usa ka trabaho ug gibayran nila kini, gitambagan ko niya: "Pangutan-a ang imong uyoan kung gidala niya ang kuwarta."

Siya ug ako hapit kinahanglan nga simbahon siya sama sa duha ka gagmay nga mga ulipon hangtod nga natandog siya ug gihatagan siya ug napulo ka lira ug lima kanako. Wala ko makagasto sa akong kuwarta kay para sa alkansya. Usa ka higayon niana giingnan nako ang akong iyaan nga gusto kong moduwa og lotto. Nisugot siya kay naglaum siya nga modaog. Ang akoa kay bakak. Sa tinuod lang mibati sab kog kakulian sa pagsinina kon itandi sa akong mga klasmeyt: naa silay sayal, pero dili ganahan ang akong iyaan ug napugos ko nga magsul-ob ug full dress. Tanan sila nagsul-ob og puti, brown o asul nga gapas nga mga medyas sa tuhod, kinahanglan nako nga buhaton ang mga medyas nga iyang gihimo sa orange, usa ka kolor nga mas barato kaysa sa uban. Gisul-ob nako kini sa ibabaw sa tuhod nga gisuportahan sa usa ka pagkamaunat-unat nga banda, apan ang pinakadako nga problema mao nga, nga walay tiil, sila nakaabot sa buolbuol. Sa ibabaw niini nagsul-ob ako og usa ka parisan sa mubo nga medyas nga adunay mga cuffs. Igo na ko nga na-marginalized ug kinahanglan ko usab nga mobarug alang sa akong sinina. Uban sa lima ka lira nga akong giplanohan nga mopalit og mas disenteng parisan sa medyas nga akong isul-ob sa buntag sa dili pa mosulod sa klase. Sirado ang tindahan nianang adlaw. Wala ko makauli dala ang kwarta kay makit-an man ni sa akong iyaan. Nakahunahuna ko sa pagtago kanila ilalom sa usa ka bato subay sa agianan sa mula. Nag-ulan sa gabii ug, kay ginama sa papel, sila hingpit nga nabungkag, ingon nga akong naamgohan pagkasunod buntag sa dihang miadto ko

aron sa pagkuha kanila.

Kinse ka adlaw ang milabay ug gipangutana ako sa akong iyaan kung nakadaog ba ako sa lotto. Bisan pa niana ako dili matinud-anon ug miingon nga oo. Kanang kwarta wala gyud niabot. Sa Biyernes Santo, atol sa prosesyon agig pasidungog sa Our Lady of Sorrows, nakigkita sa magtutudlo iyang gipangayo kaniya ang mga katin-awan. Mamatay ko sa kaulaw. Natural nga wala siya makahibalo sa tanan, mao nga nakadawat kog duha ka sagpa gikan sa akong iyaan ubos sa iyang grabeng panan-aw. Kanunay kong andam nga moadto sa eskuylahan, apan dili maayo ang mga resulta. Wala'y nakasabut kanako ug kanunay akong na-promote salamat sa mga rekomendasyon, mao nga kalmado ang akong inahan nga kanunay nila akong gipatuon. Maayo na lang ako sa iring, hangtod usa ka adlaw ang hubog nga uyoan mibalik gikan sa lungsod nga adunay pila ka batis ug ang hayop mikuha usa ka piraso aron ipakaon sa iyang kaugalingon. Gikuha niya ang usa ka musket nga gibilin sa mga sundalo, ug gipatay niya siya sa kapatagan. Dako kadto nga kahigawad para nako.

Sa panahon sa paggiok miadto ko sa pagkuha sa mga lugas sa trigo ug sebada nga nabilin sa umahan sa mga silingan, gisulod sa usa ka bag ug gidala sa galingan ni Mrs. Tindara sa suba. Dayon akong gidala ang harina ngadto kang Novara ngadto sa ig-agaw sa akong inahan kinsa, tungod kay usa ka balo nga adunay duha ka gagmay nga mga bata, miadto sa pagpangolekta og kahoy sa kakahoyan sa buntag ug nagdagkot sa hudno aron sa pag-andam og pan alang niadtong nagdala kaniya sa harina, nga nakaganansya ug gamay nga pan alang sa mga bata.

Niadtong Septiembre, sa dihang hinog na ang mga igos, gisaka ko ang mga tanum ug gipunit ang lami nga mga prutas, gibutang

kini sa mga bukag sa tubo nga gibitay gamit ang kaw-it gikan sa mga sanga. Ang mga igos giputol ug gipauga sa adlaw sa usa ka canopy. Human sa pipila ka adlaw sila nahimong uga. Gitanom sa dagkong mga bukag sila gikaon sa tingtugnaw. Niadtong matahum nga mga panahon, si Ginang Maria, usa ka silingan gikan sa kabanikanhan, miabut aron sa pag-andam sa mga uga nga igos. Kanunay kong bisitahon siya. Siya ang inahan sa daghang mga anak. Usa kanila, si Carmelo, adunay epileptic. Matag karon ug unya dili na siya makit-an. Ang nabalaka nga inahan miadto sa pagpangita kaniya ug ako mikuyog kaniya nga hapit maglingaw-lingaw.

Dihang grade 5 pa ko, gihangyo mi sa maestra nga ipahibalo sa among mga ginikanan nga dad-on mi niya sa sinehan para tan-awon ang pelikulang "The Little Alpine". Ang mga uyoan: "Dili ka moadto aron makita ang basura." Ang pag-umangkon sa pari sa atbang nakadungog: "Kinahanglan ipadala nimo siya, wala ko usab siya nakita." Unya natandog sila ug nakalakaw ko.

Usa ka pakete ang miabot gikan sa inahan nga adunay mga tam-is. Naa koy gidala sa eskwelahan. Panahon kadto sa kagutom ug bisan ang mga tam-is kulang sa suplay. Ang igsoong babaye sa akong magtutudlo nagtudlo sa ikaupat nga grado samtang ako anaa sa ikalimang grado. Nangayo siyag mga tam-is para sa gamayng babaye nga mas pobre pa nako nga nasakit ug gibilin ko kini para niya.

Sa 1945 ang akong amahan mibalik sa Domodossola. Nakita nako siya pag-usab niadtong Abril 1946 ug kauban niya ang akong inahan nga nagsabak.

Gigugol nako ang mga napulo ka malipayong adlaw uban sa akong mga ginikanan. Kanunay kong mobisita sa akong mga apohan ug mga uyoan, mao nga mikaon ko kutob sa akong gusto ug miinom og daghang soda gikan sa akong lola nga nagbaligya

niini. Sa katapusan ang akong inahan gusto nga dad-on ako uban kaniya ngadto sa amihanang Italya, apan ang akong iyaan, nga kanunay bakakon ug hakog, mikombinsir kaniya sa pagbiya kanako uban kaniya. Naa ko sa ikalimang grado, kanunay nga naglisud tungod sa akong pagkahuyang. Atol sa mga adlaw sa pasulit niabot ang balita sa pagkahimugso sa iyang manghod. Completely happy, pero sad at the same time, nakahilak ko sa kalipay ug kasakit. Tingali tungod niini gi-promote ko sa maestra bisan wala pa ko mobuka sa akong baba atol sa eksaminasyon. Nianang tuiga nagtukod sila ug seksyon sa hayskul sa baryo ug halos tanan nakong mga klasmeyt nangandam na alang sa entrance exam aron makasulod niini. Alang kanako walay higayon: ang akong mga uyoan kombinsido nga ang mga kuwago ra ang nagtungha sa ingon nga klase sa eskuylahan. Sa tinuud, pagkahuman nila sa high school kinahanglan silang moadto sa Messina alang sa ilang master's degree. Kinahanglang hunahunaon sa akong mga ginikanan ang pagpadala sa kuwarta alang sa mga libro, dili unta sila makagasto. Nagsige kog hilak kay gusto ko mupadayon sa akong pagtungha. Gitanyagan dayon nila ako sa oportunidad nga magpalista sa duha ka tuig nga kurso sa propesyonal, usa ka klase nga dili maayo nga tungatunga nga eskwelahan nga molungtad og duha ka tuig. Ang pinakapobre nga mga tawo miadto didto, sa bisan unsa nga kaso akong gidawat. Naglakaw ug balik, buntag ug hapon nitambong ko sa kurso. Nagsagol ang eskuylahan: ang labing bangis nga mga lalaki nagpataas sa ilang mga kamot batok sa direktor nga nagtudlo sa matematika, gitripan usab nila ang mga magtutudlo nga Italyano ug Pranses. Ang buluhaton sa balay gitudlo sa mga babaye ug kahibalo sa agrikultura sa mga lalaki. Sa pagkatinuod, wala miy nakat-onan. Ang akong ganansya maayo nga maulawon ug adunay dakong

kauhaw sa pagkat-on.

Sa wala pa matapos ang tuig sa pagtungha giandam na kami sa mga magtutudlo alang sa usa ka charity theater. Kinahanglan ko nga magpakita nga nagsul-ob sama sa usa ka urchin sa kadalanan. Naa ang cap sa iyang uyoan, nawala ang shorts. Sa dihang gisultihan nako ang akong iyaan, siya mipatugbaw: "Buang ka nga magbutang ug mga gapos." Wala ko mawad-i og kadasig: Miadto ko sa asawa sa barbero nga si Liezza aron hangyoon nga pahulamon ang karsones sa iyang anak. Mao nga sa gabii sa pasundayag nagsul-ob ako ingon usa ka urchin sa kadalanan, taliwala sa daghang pagpalakpak ug pagkadesperado sa akong mga uyoan, nga naa sa mamiminaw alang sa okasyon.

Ikasubo, bisan kadtong duha ka tuig milabay ug nakahuman ko sa pag-eskwela sa walay katapusan nga naghunahuna nga ako nagpabilin nga ignorante sama ug labaw pa sa kaniadto.

Kapitulo 6 - Palihog pasayloa ko (Ang kahayag sa mga bituon)

Dose anyos ako sa dihang ang akong inahan mibisita kanako niadtong Agosto uban sa akong amahan ug manghod nga lalaki nga akong nakita sa unang higayon. Ang pagkakita sa iyang gamay nga nawong nakapalipay kanako ug nakahinumdom ko niadtong adlaw isip usa sa pinakamaayo sa akong kinabuhi. Determinado ang akong mga ginikanan nga dad-on ko nila aron mobalik sa eskwelahan, apan gipugngan sila sa akong iyaan sa ideya sa ika-15 nga higayon: ipadala ko niya nga mahimong mananahi nga adunay posibilidad nga makakat-on og maayo sa negosyo. Ug nahitabo kini, supak sa akong kabubut-on. Ang akong mga ginikanan mibiya ug ako nagpabilin sa Sicily sama sa usa ka buang. Sukad niadto wala na koy kalinaw ug kanunayng maghilak sa tago. Ang akong mga uyoan miingon nga ang akong mga ginikanan dili unta mahigugma kanako sama kanila, nga sila nagpadako kanako sama sa usa ka anak nga babaye (ang usa ka anak nga babaye siguradong makaagi sa sama nga kasakit sama kanako). Usa ka adlaw niana ang akong iyaan miadto sa labing maayong mananahi sa lungsod, diin ang akong inahan nakakat-on usab sa trabaho, aron mangutana kaniya kon iya ba

kong suholan. Ang tigbuhat og sinina mitubag nga aduna na siyay walo ka babaye ug dili na niya madugangan ang gidaghanon. Sa sunod nga adlaw ang iyang iyaan nagdala kaniya ug pipila ka mga itlog aron sa pagkombinsir kaniya ug siya miingon: - Balik sa usa ka bulan, tingali usa sa mga aprentis mobiya sa Turin ug usa ka dapit nagpabilin nga libre alang sa imong pag-umangkon -. Punctually, after a month gipaadto ko sa akong tiya sa laboratory. Ang batan-ong babaye, nga dili molapas sa usa ug tunga ka metros ang gitas-on, miabiabi kanako: "Sige, dad-on ko ikaw kay naluoy ko nimo, naghunahuna ko nga mas gusto nimo nga moanhi kanako kaysa magpabilin sa kabanikanhan. uban sa imong iyaan." Wala siya hingpit nga sayup sa paghunahuna sa ingon. Pagkasunod nga adlaw sa alas otso nagpakita ko. "Sugdi ang pagpanilhig sa laboratoryo," giingnan ko niya, "unya manghugas ka sa salog." Ang istorya nagsugod sa baho kanako. Gisugdan nako ang pagpanglimpyo kutob sa akong mahimo. Gamay ra ko, dose anyos pa ko, pero walo ko tan-awon.

Dili ko kabalo manglaba sa salog: sa kabanikanhan kay bato ug sa baryo nga naay tiles, wala gyud manglaba ang akong iyaan aron dili mahurot. Gisulayan nako nga buhaton ang akong labing maayo, apan ang mananahi nagtawag kanako og asno tungod kay wala ako makahugas og maayo. Sa alas nuebe nangabot ang mga trabahante ug nagsugod sa pagkainteres sa bag-ong kawsa (gamay nga babaye). Silang tanan mitan-aw kanako uban ang hangin sa kaluoy. Nabatian ko ang ila mga pamulongpulong kag nakibot ako nga wala makahibalo sang importante nga mga butang sa kabuhi. Matag karon ug unya gihatagan ko nila og mga trabaho nga mananahi, mga butang nga dili nako ganahan nga buhaton, kanunay nga mapait nga dili makatuon. Adunay usa ka positibo nga bahin sa adlaw: sa udto, dili kinahanglan nga

mobalik sa kabanikanhan, hilom kong mikaon sa balay, gibuklad ang usa ka panyo sa lamesa, gihikay ang baso, ang botelya sa tubig ug usa ka plato. Sa laktod, sa pagkaon sa usa ka piraso sa gahi nga pan ug keso nalingaw ko sa pagpahimutang sa lamesa sama sa tanang ordinaryong mga tawo. Human sa paniudto miadto ko sa usa ka silingan nga mas magulang kanako og siyam ka tuig ug usa ka mananahi. Gitabangan niya nga mabuka ang akong mga mata sa akong pagka-naive. Ang iyang inahan, usa ka igsoong babaye nga adunay mga bitiis nga elepante ug laing baldado ang nagpuyo uban kaniya.

Kon kaisa ginaagda nila ako nga magkaon sang isa ka yahong sang sabaw. Ang mananahi mihangyo kanako sa pagtabang kaniya sa paghimo og cross-stitch nga pagborda sa mga sinina sa mga bata. Kas-a ako adunay usa ka krisis sa kasubo ug gibiyaan ang trabaho nga katunga nahuman. Sa laing higayon, tungod sa kasuko, gikuha ko ang abo gikan sa brazier ug gipugas kini ubay sa hagdanan. Sila miingon: "Kinsa ang anaa? Masakitan ba ko?". Sa katapusan nasabtan nila ako ug gipasaylo ako.

Usahay mosaka ko sa mga madre sa Antoniano orphanage aron makigdula sa mga ilo. Nasina ko sila gamay tungod kay nagkinabuhi sila nga hapsay. Nangaon sila uban ang lamisa nga kanunay nga maayong pagkaandam, dayon nagdula sila ug sa katapusan sa gitakda nga mga oras gipahinungod nila ang ilang kaugalingon sa debosyon sa Diyos pinaagi sa pag-ampo. Naghunahuna ko: - Swerte sila, wala na sila sa ilang mga ginikanan apan maayo ang ilang pagpuyo uban sa mga madre, samtang ako adunay mga ginikanan apan napugos sa pagpuyo uban niining makalilisang nga mga uyoan -. Sa wala sila kahibalo, aron malikayan ang sunod-sunod nga makalaay nga interogasyon, matag karon ug unya moadto ako sa pagbisita sa

usa ka iyaan sa amahan nga nagpuyo sa baryo. Nangayo kog kuwarta para magpadala ug sulat sa akong mga ginikanan nga nagpakiluoy nga dad-on ko nila.

Sa Nobyembre sa matag tuig gidala nila ako sa Sant'Ugo fair nga nahitabo sa Piano Vigna. Niini nga lokasyon ang mga apohan sa amahan nagtukod og usa ka balay diin sila nag-andam og sinugba nga karne ug mga sausage nga ilang gibaligya kauban ang usa ka maayong baso nga bino. Alang kanako kini usa ka oportunidad nga makauban ang akong mga paryente sa amahan, magtagamtam sa maayong karne ug mag-inom og kolor nga soda, magtan-aw sa mga stall nga namaligya mga brazier, parol, kulon nga kolon, quarts ug bumbaelli.

Pagkasunod adlaw miadto kami pag-usab sa Badia Vecchia alang sa kapistahan sa Sant'Ugo, usa ka misa, usa ka gamay nga prosesyon ug dayon sa tindahan sa akong mga apohan nga nagtanyag kanako og sausage, pan ug soda, kini gibubo gikan sa usa ka gamay nga botelya nga gisirhan sa bola. sa sulod.

Kausa sa wala pa ang Pasko miadto kami sa Messina sulod sa 3 ka adlaw. Nangatulog mi sa usa ka paryente. Dili ko ganahan niya gamay: giingnan niya ang iyang mga uyoan nga nangawat siya og mga itlog sa usa ka mag-uuma sa merkado, nga nakabalda kaniya. Nakat-on ko sa katekismo nga dili ka mangawat. Sa pagkagabii kami miadto uban sa akong anak nga babaye ngadto sa usa ka ginoo nga naghimo og mga estatwa. Aron mahimong manggihatagon, gihatagan ko sa akong mga uyoan ug kuwarta aron ipalit nila. Sa greased nga lamesa sa Castrangia nakahimo ako sa paghimo sa usa ka talan-awon sa belen. Uban sa mga sanga sa asparagus ug pipila ka mga flakes sa gapas naghimo ako og usa ka payag. Sa pagkagabii nalingaw ko sa atmospera sa duha ka kandila nga gimugna gamit ang mga

kabhang sa walnut nga gituslob sa mantika ug usa ka piraso sa pisi tupad ni Baby Jesus. Gipabilhan usab ni Tiyo Michele ang ideya ug gusto niya nga gantihan ako: "Ntoia, panita ang duha ka prickly pears", ug ang akong iyaan miadto aron makuha kini sa ilawom sa ilang higdaanan diin sila gibutang.

Sa dihang mihunong ko sa pagkatulog sa Novara nga nag-inusara, atol sa nobena sa Pasko mikuyog ko sa akong silingan nga si Antonietta sa serbisyo nga gihimo sa alas 5 sa buntag sa simbahan sa Annunziata. Sa luyo nga bahin sa simbahan ang sakristo naghatag sa mga lingkuranan alang sa bayad. Gidala namo sila gikan sa balay. Sa among pagpauli giduaw namo si Carolina, ang manglaba sa engineer, nga sayo sa buntag nagtrabaho ilalom sa hagdanan. Niadtong panahona miadto na siya aron sa pagkalos ug tubig gikan sa busay sa San Francesco nga adunay dagkong mga litro, aron pun-on ang kahoy nga banyera. Siya miingon: "Caùsi, paghulat dinhi, akong tan-awon kung ang mga ginoo adunay nahabilin nga biskwit kagabii, aron makapamahaw ka". Halos dili na siya mobalik nga walay dala. Gidapit nako si Antonietta sa pagsaka ug among gidagkutan ang brazier. Sa dihang si Carolina wala nay laing makaplagaan nga makaon miadto ko sa kusina aron pagkuha og usa ka piraso nga gahi nga pan ug usa ka baso nga tubig nga "bumbaello". Nihunong mi hangtod 8 para magbuhat ug doilies, unya nanamilit mi: Miadto ko sa workshop, miadto si Antonietta sa iyang balay aron tabangan iyang mama kay siya ra ang anak nga babaye sa 8 ka igsoon.

Sa Novara lang akong gibati nga usa ka lungsoranon. Sa dihang mibisita ko ni lolo Turi gilimpyohan nako ang iyang mga bintana ug gihatagan ko niya og "usa ka srea" (usa ka tip). Niadto ko para mupalit ug nail polish. Mipalit sab kog solvent para matangtang sa dihang namatikdan nako nga makigkita ko sa

akong mga uyoan. Gigamit nako ang talcum powder isip powder. Alaut: usa ka adlaw gibiyaan nako kini sa akong nawong ug naagian ang akong mga kasamok, sagpa ug insulto. "Diin nimo kuhaa ang kuwarta para sa maong basura?". Ug ako miingon: "Dili ba nimo makita nga kini harina?". Samtang, ang mga silingan namalhin sa laing kasilinganan. Isa ka adlaw gin-agda nila ako nga magkadto sa sirkos. "Wala koy kuwarta..." ingon ko. Gipahulam nila kini kanako. Sa hapon ang mga marinero sa laboratoryo aron malingaw sa pasundayag: mga unggoy sa trapeze, mga bata sa mga kabayo, mga elepante, mga clown, mga butang nga wala pa makita kaniadto. Ikasubo, kinahanglan kong makakuha og 8 lire.

Paglabay sa pipila ka adlaw, samtang nagpadulong ko sa Castrangia, sa San Salvatore nahimamat nako ang inahan sa usa ka eskolmet nga may dala nga bag nga puno sa mga utanon nga gipalit gikan sa mga mag-uuma. He asked me if pwede ba ko muuli sa town (tungod sa mentality nga time maulaw sya mu adto sa square dala iyang bag!). Misugot ko, naghunahuna nga makakwarta gamit ang tip. Ikasubo, kay nakaabot sa iyang balay nga naglisod, iya kong gigantihan ug upat ka mani. Wala ko mawad-i ug kasingkasing. Nakakita kog lira pinaagi sa pagbaligya ug doily sa usa ka babaye gikan sa Fantina. Naghimo ako og karton nga Pinocchios nga ang mga bitiis ug mga bukton gipalihok pinaagi sa usa ka pisi. Gipalit kini sa pipila ka mga bata sa pipila ka sentimos. Laing ideya: mga sunglass alang sa mga kabus nga bata. Nangita kog transparent colored candy wrapper atubangan sa mga bar. Gamit ang sugar paper akong giputol ang frame ug nakabawi sa ubang mga sentimo. After two months nakauli ko sa 8 lire.

Ang apohan, bisan pa sa iyang katigulangon, ang hubak ug hernia nga iyang naangkon sukad sa edad nga singko anyos,

misulay sa paglingla sa iyang kaugalingon sa kabanikanhan, tungod kay ang iyang anak nga babaye halos wala na moduaw kaniya. Maayo siya sulod sa duha ka bulan sa ting-init sa dihang ang iyang umagad nga babaye miabot gikan sa Messina: gilabhan niya ang iyang mga sapot ug gibaliktad ang balay aron limpyohan ang tanan nga natipon sa tuig.

Kon magkita mi, ingnon ko niya: "Uwaw ang imong iyaan, dili nimo mahimo ang usa ka kabus nga tigulang nga mag-antos sa ingon niana sa hugaw." Sa gabii miadto ko sa pagtaho, apan gisaway sa iyaan ang iyang bayaw nga babaye: - Siya usa ka lungsoranon, siya makahunahuna sa iyang kaugalingon kon unsa ang iyang gusto -. Ug mitubag ako: "Husto ka, nakita nako ang imong pagpanglimpyo: gihugasan pa nimo ang urinal nga adunay asido ug kini nahimong sinaw pag-usab." At this point gisagpa ko niya kay di na dapat hisgotan ug nauwaw ko.

Usa ka adlaw gihatagan ko sa akong apohan ug kuwarta ug mipalit kog songbook nga gihisgotan sa mga babaye sa workshop. Sulod sa pipila ka mga panahon nakahimo ako sa pagtago niini, apan usa ka gabii wala akoy panahon ug ang uyoan, nga nakamatikod, nagsugod sa pagpamalikas: - Bisan kining mangil-ad nga basura, karon nahimo ka nga tigdaogdaog -. Sa maong mga pulong gilabay ko kini sa iyang nawong sa wala pa niya buhata. Nawad-an siya sa panan-aw sa akong pagrebelde, gibira ang bakus sa akong karsones ug gibunalan ako sa mapintas nga paagi. Ako mga napulo ug tolo ka tuig ang panuigon ug kini mao lamang ang higayon nga siya miingon sa iyang asawa: - Nadungog ko nga ang usa ka babaye gikan sa amihanang Italy, uban sa imong pag-umangkon sa baryo ug ipadala siya uban kaniya ngadto sa iyang mga ginikanan -. Niadtong higayuna gibati kog kalipay, nakalimot pa gani ko sa kasakit sa mga bunal nga akong nadala, unya miadto ko ug

milingkod sa sagbot nga naghunahuna. Nagsugod na ang kangitngit, sa akong hunahuna, samtang ang mga landong sa kagabhion milusot sa mga sanga sa mga kahoy ug usa ka hinay nga bugnaw nga hangin nga migawas gikan sa suba.

Misandig ko sa punoan sa walnut ug nakatulog nga nagtan-aw sa mga panganod. Daghan kog gidamgo, usa ka panon sa mabulukon nga mga damgo. Hinay-hinay nga huyop sa hangin ang mihapuhap sa akong nawong. Gibuka nako ang akong mga mata ug katingad-an nga gihigugma ko ang lugar nga kanunay nakong gikasilagan ug naamgohan nako sa unang higayon nga nahingangha nga kini gihayagan lamang sa kahayag sa mga bituon. Gitugotan nako ang akong kaugalingon nga moadto sa kini nga kahimtang sa pagbiya, nagdamgo ako pag-usab. Ang kalipay sama sa usa ka mysteryosong pluwido misulod sa akong gamay nga pagkatawo tinulo-tulo. Dili ko sweet nga bata. Nangunot ang akong mga tiil, tungod kay naglakaw sila sa hait nga mga bato sa sapa, apan ang akong tibuok lawas, ug bisan ang akong kalag, naanad na karon sa pagdumot sa tanan nga daw tam-is ug malumo. Apan mosugid ko nga kanang mubo nga pagkatulog nianang gabhiona nindot kaayo ug wala na nako kini makita pag-usab. Basin mao to nahinumdom pa ko. Kalit lang nga mipatong ang usa ka kamot sa akong abaga, miabot si tiya Antonia ug sa iyang kaugalingong paagi, kalit nga gipukaw ako: "Mamauli na ta. Pag-abot nato, hagkan nimo ang kamot sa imong uyoan ug ingnon siya - Palihog pasayloa ko -". Ug mao kini.

Nianang gabhiona natulog ko nga nagkurog, dili ako makatulog nianang gabhiona ug gigugol ang mga oras sa hilabihan nga pagpaabut sa adlaw. Kon makatulog ako nga wala makaamgo niini, kalit lang kong makurat nga morag sa usa ka tawag o usa ka pagkurog sa panimuot, nga nagkinahanglan nga ako magmata ug sa kasakit ug wala maghatag kanako ug pahulay.

Gigugol nako ang nahabilin nga oras uban ang akong mga mata nga nagbuka, nagsusi sa mga monsters nga ang kangitngit sa kagabhion nagdibuho sa mga dingding ug, nga wala'y kusog sa pagbuhat bisan unsa, ako mihilak ug mihilak. Apan dili kini usa ka masulub-on nga paghilak, kini usa ka butang nga dili nako masabtan. Pagka ugma wala ko ni adto sa laboratory kay murag mapa akong lawas, bun-og kaayo. Mibalik ra ko pagkahuman sa usa ka semana sa dihang ang mga timailhan nagsugod sa pagkahanaw.

Kapitulo pito - Emilia

Pagka-Dominggo sa hapon miadto ko sa orphanage uban sa pipila ka mga higala: usa ka madre mipasabut kanamo sa Ebanghelyo sa nindot nga paagi uban sa pipila ka mga komedya. Pagkadako sa kalipay nga mogugol nianang orasa nga malipayon. Usa ka adlaw niana siya misulti kanamo nga ang obispo sa Messina moabot sa Oktubre alang sa mga Kumpirmasyon.

- Ipataas ang imong kamot kung gusto nimo kini nga Sakramento aron ipahibalo nako kini sa archpriest Monsenyor Salvatore Abbadessa - Wala nahibal-an kung unsa ang buhaton, maulaw kong gipataas ang akong kamot. Paglabay sa pipila ka adlaw giingnan nako si zizi. Naulaw siya: kinahanglan namong mangita og ninang. Giprodyus ko siya sa anak nga babaye sa kartero, si Miss Rina, usa ka batan-ong magtutudlo. Unsaon nato pagpangutana kaniya? Pagkaugma niadto mi sa iyang balay ug nisugot siya. Sa Oktubre 9, 1948 sa hapon miadto ako uban sa akong mga higala sa Inahan nga Simbahan aron mokumpisal. Pagkasunod adlaw miadto ko sa buntag sa balay sa akong ninang, kinsa mihatag kanako og usa ka filigree nga pulseras nga hinabol sa gagmay nga mga kasingkasing. Nagsugod ko sa pagmaya. Alas 11 mi nangadto sa simbahan. Miabot ang obispo

ug nagsugod sa pagsaulog sa Santos nga Misa. Atol sa interval naglinya mi sa central nave ug tagsa-tagsa niya mig confirm. Sa dihang nahuman na ang misa, ang mga uyoan wala gani magtanyag og kape sa ilang ninang. Ila lang siyang gitimbaya pinaagi lang sa pagtawag kaniya og "commare".

Nahinumdom ko nga bisan sa bata pa kami, sa among pagbalik gikan sa Castrangia, sa wala pa moabut sa baryo adunay usa ka kapilya nga gipahinungod sa Manluluwas. Ang zizi mihunong sa makadiyot ug miingon sa kusog nga tingog "oh mga inahan, oh mga inahan...". Naghunahuna ko nga usa kini ka pag-ampo. Sa akong pagkadako nakasabot ko nga siya na hinuon ang nagtawag sa iyang namatay nga inahan, kay ang sementeryo anaa ra sa ibabaw sa kapilya. Wala pa ako makaduaw sa sementeryo tungod kay si zizi wala gani moadto sa kapistahan sa mga Santos. Nasayod ko nga niadtong higayona ang mga tawo namalit ug mga bulak gikan kang Miss Signorino sa dapit nga gitawag ug "Fussadello" ug halos nagprosisyon aron pagdayandayan sa lubnganan sa ilang mga minahal sa kinabuhi. Usa ka higayon nga gisugyot ko si zizi: "Nganong dili man ta moadto ug bisitahan usab ang lubnganan sa imong inahan?".

Nitubag siya nga magbasol siya. - Wala'y kapuslanan ang pagtawag sa "inahan - inahan" kung dili nimo gusto nga magdala kaniya bisan usa ka bulak. - Niini nga mga pulong hapit na siya molihok. Miadto mi sa Fussadello para mupalit ug chrysanthemums. Sa Adlaw sa mga Santos miadto ko aron tawagan si lolo Turi aron dad-on mi sa lubnganan sa mga "inahan", para nako si lola Rosa. Ang akong apohan bag-o lang nagpatukod pag-usab sa maong lubnganan kay panahon sa gubat ang bugtong bomba nga nahulog sa sementeryo maoy nakaguba niini.

Bisag mapasigarbuhon ko nga nakadaog sa laing gubat, ang

akong hunahuna anaa sa akong mga ginikanan adlaw ug gabii. Gisulayan nako nga mabalda ang akong kaugalingon sa dihang naa ko sa lab. Nagsugod ako sa pagkalipay sa pagpanahi: Giandam nako ang wadding alang sa mga pad sa abaga, gihuyop nako ang puthaw nga uling. Sa dihang init na ang puthaw ang mga dagkong babaye nagpaplantsa sa mga piraso aron himoong sinina. Aron magpabilin kini nga gahi, ang mga gibug-aton nga gitahi tali sa duha ka mga laso gibutang sa sidsid. Miadto ko aron paliton kini gikan sa akong ninong nga namaligya og rifle material. Mga pellets sila nga kinahanglan nakong patagon sa martilyo. Usahay ma-flatte pa ang akong mga tudlo... Samtang, si Mrs. Orlando nagpahigayon og mga bayad nga kurso sa pagputol alang sa mga tigulang nga babaye. Naglingkod ko sa layo apan naminaw ko aron masabtan ang usa ka butang gikan sa mga leksyon. Kas-a ang mga uyoan miingon nga moadto kami sa Fantina aron bisitahan ang "commare" ug ang "compare", kadtong natulog uban kanamo sa pag-abut nila sa Novara alang sa hinungdanon nga mga buluhaton. Kausa nangutana ang ninang zizi "Pila na ang imong edad?" Ug zizi: - Ang akong mga mata mingitngit, ako wala makahinumdom - (kon ako walay panan-aw, ako dili mahinumdom).

Uban sa tip ni lolo Turi miadto ko sa pagpalit sa usa ka piraso sa berde nga panapton, sa pagsulay sa akong abilidad naghimo ako og sayal. Miabot ang adlaw sa pagbiya sa Fantina (duha ka oras nga pagbaktas). Mibangon mi sa alas 4. Gusto nakong surpresahon si Zizi pinaagi sa pagsul-ob sa akong sayal. Sikit kaayo nga halos dili na ko makalakaw. Sa diha nga sila nakakita sa akong paglalang sila misugod sa pag-ingon: - Among gipataas kini ug karon nga kini nagsugod sa pagtubo kini molihok sama sa usa ka bukaw. Kini nakapakaulaw kanato. Ug akong gipunting: "Dili ko kini kuhaon, kung gusto nimo kini ingon niini, kung dili,

lakaw ka!" Apan sa akong kasingkasing naghunahuna ko "unsaon ko maglakaw sa ingon ka hugot nga sayal...". Naabot man mi sa among destinasyon. Nangutana ang comma kung asa ko gihimo ang ingon ka nindot nga sayal. - Sa figi illa - (siya naghimo niini sa iyang kaugalingon) mitubag zizi. - Busa sa diha nga kita adunay sa pagtahi sa usa ka butang kita moduol kaniya -. Owl garbo...

Usahay sa lungsod nakakita kog mga butang nga nakapaguol nako. Si Emilia usa ka bungol nga amang, tingali walay balay. Halos kada adlaw siya moagi sa dalan nga akong gipuy-an. Kung makahimamat siya sa usa ka tawo iyang ibutang ang iyang kamot sa iyang baba. Usahay ang mga tawo nagtanyag kaniya og usa ka piraso sa pan, apan adunay mga walay prinsipyo nga naghatag kaniya og mga crust sa keso ug dayon nagtago aron makita ang reaksyon: ang kabus nga babaye milingkod sa usa ka hagdanan sa pultahan ug gibunal ang iyang ulo sa bungbong. Usa ka adlaw samtang miadto sa tindahan aron sa pagkuha ug hilo nadungog ko ang kusog nga tingog ni Antonio, ang buta nga tawo. Gikan sa abbey, nga nahimutang sa tumoy sa lungsod, iyang gipahibalo nga nangabot na ang mga sardinas. Uban sa pipila ka lira gikan sa tip sa akong apohan nga akong nabilin, miadto ko sa merkado sa isda aron mopalit ug duha ka onsa. Sa udto akong gidagkutan ang kalan gamit ang uling, giluto ang sardinas ug gibutang kini sa usa ka piraso nga papel nga asukal. Pagkakita nako ni Emilia nga nilabay gihatag nako sa iyaha. Siya mitan-aw kanila uban sa katingala ug mipahiyom gamay sa pagpasalamat kanako. Nakita nako siya nga naglingkod sa naandan nga pultahan, wala gibunal ang iyang ulo sa dingding, apan gibutang ang iyang panit nga mga tudlo sa iyang baba. Nianang adlaw wala ko mokaon: Kinahanglan nakong limpyohan ang kalan gikan sa nahabilin nga mga baga aron dili

masabtan sa akong mga uyoan ang akong mga inisyatiba.

Si Angela miagi sa maong karsada mga udto uban sa iyang anak nga si Nino, usa ka baldado nga lalaki nga naglakaw apan nagsulti pinaagi sa mga lihok. Nagdala silag balde para magkuhag sabaw gikan sa orphanage. Usa ka adlaw nag-inusara si Nino sa iyang balde, duol sa akong balay gihuboan siya sa duha ka lalaki ug nilayas. Dili niya mabira ang iyang karsones. Wala siyay underwear. Mauwaw kong nanaog aron sul-obon siya. Mao kadto ang unang higayon nga nakakita kog lalaki nga hubo. Alaut kung nakahibalo ang mga uyoan, kini usa ka eskandalo.

Sa usa sa daghang mga sulat nga gipadala sa akong mga ginikanan akong gipahayag ang tinguha sa usa ka relo sa pulso. Pagkahibalo nga si Mrs Agostina gikan sa Domodossola, giadto nako siya. Pagkakita niya nako iya kong gigakos ug gihatagan kog package nga gipadala sa akong parents. Giablihan nako kini ug sa akong katingala nakit-an nako ang usa ka brown nga balhibo sa karnero nga adunay mga kulot nga ingon kadako sa usa ka tudlo, usa ka gibati nga kalo ug usa ka kahon nga adunay relo. Nagkurog ko sa kalipay dihang gibutang kini sa babaye sa akong pulso. Gihatagan ko niya og usa ka baso nga tubig aron matabangan ko nga makaayo ug midagan ko pauli. Sa sunod nga adlaw sa dihang ang akong mga uyoan miadto sa Novara sila miingon nga kon ako magsul-ob niana nga balhibo sila maghunahuna nga ako buang: walay usa sa lungsod nanag-iya sa bisan unsa nga sama niana. Gisul-ob ko kini uban ang garbo bisan pa niana. Akong ibalik ang akong manggas aron ang tanan makamatikod sa gamay nga relo. Kanunay nakong gihatagan kini og pisi, mao nga sa mubo nga panahon naputol kini. Pag-adto sa Castrangia Nahimamat nako ang pipila ka mga tigulang nga nangutana kanako sa oras. Aron malikayan ang dili maayo nga

impresyon, akong gitan-aw ang naguba na nga relo nga dili na mamaayo ug miingon nga nakalimot ko sa pagpaandar niini. - Salamat kaayo -. Nangumusta sila nako ug mipadayon sa ilang dalan.

Kumpara sa akong mga amiga nga gamay ug payat ko, "developed" sila tanan. Sa usa ka sulat gipangutana sa akong inahan si zizi kung ako ba "naugmad" sama sa akong igsoon nga si Rosa. Apan alang kang Zizi ang paghisgot niining mga butanga gidili. Wala siya kabalo nga kabalo ko sa tanan bahin sa kinabuhi. Rebellious as always, I told her "Dili ko 'miss' kay malnourished ko". Ug siya: - Unsa imong gisulti? Kanunay kamong gisuportahan. Usa ka gabii natulog ko sa Castrangia ug nasakitan ko. Naa koy bugnaw nga singot. Naghunahuna nga katapusan na, nag-ampo ko, mihilak ug migawas sa kangitngit aron mangihi ug pipila ka tulo. Ug sila miingon: "Kon mobangon ka sa makausa pa, hampakon ko ikaw!". Tingali ang Madonna sa Tindari nanalipod kanako. Mibalik ko sa straw mattress ug nakatulog. Pagka ugma sa laboratoryo sa Novara nakita ko ni Miss Assunta nga mas luspada kaysa naandan. Sa diha nga ang waitress nagdala sa iyang kape ug gatas nga adunay toasted slices sama sa matag buntag, iya usab kong gitanyagan.

Ika-walo nga kapitulo - Ang paglupad sa mga sayaw

Pinaagi sa paggugol ug daghang oras sa Novara, morag nabag-o ang kinabuhi: tingali tungod kay gibisitahan nako si lolo Turi ug malipayong nakig-chat kaniya nga walay hunong sa tibuok hapon. Gisultihan niya ako sa daghang mga istorya bahin sa iyang kinabuhi ug kung unsa ka lisud ang iyang kinabuhi kaniadto. Dugang pa, nga nagpuyo sa Novara nakahigayon ko nga masaksihan ang importanteng mga panghitabo sa lungsod. Labaw sa tanan, ang dagkong relihiyosong mga buluhaton, ang mga prosesyon, ang mga bunyag, ang mga pagkumpirma, apan labaw sa tanan ang mga seremonyas sa kasal, nakapatandog kanako. Kaniadto ang mga kasal gisaulog sa gabii, hapit ako magsuroysuroy uban sa akong mga higala sa simbahan sa San Nicola.

Usa ka gabii nakita nako ang usa ka pangasaw-onon nga nagsul-ob og puti nga sinina nga migawas uban sa iyang amahan. Puti sama sa niyebe, mura siyag manyika, gwapa

kaayo! Si Carmelina ang naminyo kang Filippo. Hingpit ko nga naluoy ug nagdamgo: "kinsa ang nahibal-an, usa ka adlaw tingali ako usab...".

Niadtong mga adlawako adunay mga katingad-an nga mga pagbati, adunay bag-o ug katingad-an sa hangin, ako adunay mga premonisyon. Wala ako mahimutang ug naghulat sa usa ka talagsaon nga panghitabo nga mahitabo. Ug sa pagkatinuod ang panghitabo dili madugay sa pag-abut. Sa mga udto ang kartero kasagarang moagi. Usa ka adlaw sa Hunyo nadungog nako ang iyang tingog nga nagsinggit: "Campo, adunay mail". Gikuha nako ang sulat, gikan kini sa... Domodossola! Ang inahan misulat sa iyang igsoong babaye.

Giablihan nako kini sa kalit hangtod nga hapit nako kini gisi ug gibasa, naa ang balita nga akong gihulat sa tibuok nakong kinabuhi: mga Setyembre 12 ang akong inahan moadto sa Sicily aron kuhaon ug dad-on ako sa amihanan! Karon usa pa ako ka batan-ong babaye, ang kaugmaon naghulat kanako ug kinahanglan nako nga mangita usa ka trabaho. Nahibal-an ang reaksyon sa akong iyaan, tungod sa pagkamabinantayon akong gitago ang sulat sa ilawom sa usa ka banga nga adunay sulud nga dagat nga basura: kung gibasa kini ni zizi, kabus ako ... Usahay si Tiyo Micherillo, kung wala siya. nagtrabaho sa mga baryo, miadto sa tindahan sa Novara. Usahay siya moabut uban sa zizi ug, naalarma, siya miingon: "Ang imong inahan wala mosulat alang sa usa ka panahon, tingali adunay nahitabo kaniya...". Ako, sa laing bahin, nahadlok nga adunay lain nga sulat nga moabut uban sa pipila ka mga tmailhan. Sa pagkatinuod, usa ka adlaw miabut ang usa, apan maayo na lang nga walay bisan unsa nga pasumbingay sa biyahe ngadto sa Sicily. Hinay-hinay nga nawala ang summer para sa akoo, wa ko kahulat nga mahuman na tong grabe nga paghulat. Ang trabaho

nakatabang kanako nga dili maghunahuna ug magpalabay sa panahon hangtod sa pag-abot sa akong inahan. Alang sa kapistahan sa Assumption sa Agosto 15 ang tanan nga mga tawo gusto nga magpakita sa ilang kaanyag ug sa laboratoryo kanunay adunay daghang buhaton, labaw pa sa naandan: daghang mga babaye ang gusto magpakita sa ilang bag-ong sinina. Ang Agosto 13 gipahinungod sa mga trabahante nga makatahi sa ilang kaugalingong mga sinina.

Gihangyo ko si zizi nga paliton ang panapton nga parehas sa akong mga higala. Nisugot siya ug nipili kog barato nga beige nga tela nga naay mga disenyo nga asul nga knot. Ang batan-ong babaye sa talyer nagputol niini alang kanako ug mihangyo sa usa ka tigulang nga trabahante sa pagtabang kanako sa pagtahi niini. Sa adlaw sa party naa koy bag-ong sinina sama sa uban.

May mga kaila sab nga gikan sa Fantina. Usa kanila nakakita sa akong sikat nga hugot nga sayal. Nagdala siya og usa ka panapton ug nangutana zizi: "Ang imong pag-umangkon kinahanglan nga maghimo kanako og sinina, maayo kaayo siya niini!". Gikuha nako ang iyang mga sukod. Naa sa akong hunahuna ang usa ka modelo nga gihimo ni Miss Assunta alang sa usa ka kustomer. Nangayo kog panahon nga putlon kini ug sulayan. "Okay ra, medyo bug-at ang tela, haom sa ting-uwan. Moabot ko mga September 20."

Samtang si Carmelina, usa ka batang babaye gikan sa laboratoryo, nagdapit sa tanan niyang mga higala sa iyang kasal, nga nagsaulog usa ka gabii sa Septyembre sa simbahan sa Matrix. Uban sa pagtugot ni zizi miadto ko sa seremonyas. Taliwala sa mga bisita adunay usa usab ka babaye gikan sa Domodossola nga nagpahibalo sa iyang nagsingabot nga pagbiya: "Concettina, ang imong mga adlaw giihap sa Novara.

Ang imong inahan moabut aron sa pagkuha kanimo sa dili madugay."

Human sa dato nga mga pahumot mipauli ko nga malipayon. Milabay ang mga adlaw ug niabot ang pista sa Tindari niadtong Septembre 8, nianang tuiga ang taas kaayong ruta nga miagi sa suba morag dili gahi ug walay kinutuban sa unang higayon, morag naglupad ako. Pagbalik namo sa Castrangia gipahibalo nako si zizi nga magpabilin kog pipila ka adlaw uban ang giimbento nga pasangil nga magpabiling sirado ang laboratoryo hangtod sa ika-12. Nianang buntaga mipitik ang akong kasingkasing. Nanguha mig igos aron dad-on sa silingan ug mipaingon sa Novara. Sa tunga-tunga didto nakita nako ang akong inahan gikan sa halayo nga naglugsong sa agianan sa mula. Midagan ko paingon niya ug gigakos siya sa tanang kusog nga naa sa akong gagmayng mga bukton. Si Zizi misugod sa pagsinggit "Nganong niabot ka ug kalit? Nagtuo ka ba nga makuha nimo si Concettina?". "Oo - mitubag ang inahan - kita mobiya sa tulo ka adlaw". "Dili nimo mahimo, kinahanglan nimo nga andamon ang sinina alang sa usa ka babaye gikan sa Fantina". Kini mao ang lain nga pasangil sa pagpugong kanako. Nagsige siyag singgit. Walay lingaw akong gihikap ang langit gamit ang usa ka tudlo. Ang akong pagmahay lang unta kay di na ko makaduaw kang lolo Turi.

Sa gabii sa ika-14 kami nanihapon. Gibuka lang ni Zizi ang iyang baba sa pag-insulto sa akong inahan: "Naunsa man nga kuhaon nimo siya gikan kanako, wala ka'y kasingkasing, gipaantos mo ako pag-ayo, wala na nako ikaw isipa nga igsoon." Nakita nako si Micherillo nga naghilak sa unang higayon. Ubos sa bagis ug gahi nga kabhang niini sama sa kahoy, dayag nga pipila ka tulo sa katawhan ang nagpabiling napriso. Ako, sa laing bahin, nahimong bugnaw sama sa marmol ug wala gayod

matandog.

Wala koy tulog bisan usa ka kidlap sa gabii, liboan ka mga hunahuna ang naggukod sa usag usa nga gubot sa akong hunahuna ug wala ko maghulat nga moabut ang kabuntagon aron makabiya ako. Gisugo sa inahan ang taxi gikan sa usa ka ginoo nga gianggaan og "cauzi i lupi" (mga lobo nga karsones). Sa kaadlawon kami mibangon, mihimo sa katapusan nga paghikap sa karton nga maleta ug nanamilit sa among mga uyoan. Sa paggawas, ang akong iyaan migawas sa iyang kwarto nga naghilak, uban ang iyang buhok, ug mihapa sa tiilan sa akong inahan, nga nagpakiluoy: "Karon magpakamatay ako ug ikaw adunay kamatayon sa imong tanlag sa nahabilin sa imong kinabuhi. kinabuhi!Palihug, ikaw gihangyo ko kini sa akong mga tuhod - siya miingon - Ako usa lamang ka kabus nga babaye, nag-inusara ug gitratar sama sa usa ka mananap sa usa ka bakak nga bana, walay usa nga nahigugma kanako. Ako, kaloy-i, wala ka'y katungod sa pagbiya kanako nga nag-inusara, siya nagdako uban kanato sama sa usa ka bulak ug karon wala nay pasalamat!"

Uban sa gubot nga buhok ug usa ka nawong nga nagtulo sa lapok, iyang gisumbag ang yuta, gitunglo ang tibuok uniberso. Ang akong inahan nakasabut nga ang iyang igsoong babaye nahimong delikado ug nawad-an sa iyang hunahuna, siya walay pasensya. Apan, wala siya maglihok, wala niya pasagdi ang iyang kaugalingon nga matandog sa kaluoy, bungol siya sa iyang mga limbong, mitan-aw siya sa layo ug naghulat sa katapusan sa iyang drama. Sa dihang ang akong iyaan nakaamgo nga ang akong inahan nagmagahi, siya nagdali sa pagsulod sa iyang lawak, nga nagdumili kanamo sa kataposang panamilit. Nikalit mig lakaw, nibalik siya sa karsada nga nanghimaraot, sa paglakaw namo nakita namo siya nga migamay hangtod nahimo

siyang gamay nga itom nga bola nga nasagol sa mga bato. Basin gipintasan ko siya, kay mga bata ra ang mahimo, apan nahinumdom ko nga sa akong paglakaw palayo sa iyang balay nga gipanalipdan sa kamot sa akong inahan, sa dihang nakita nako nga hapit na siya mawala sa akong panan-aw ang tanan nakong kalagot kalit nga nahimong pagmahal. ug gibati nako ang pagbati sa kaluoy alang kaniya (sa ulahi akong nahibal-an nga sulod sa pipila ka bulan naghilak siya sa kadalanan nga morag patay na ako).

Sa Piazza Bertolami naabli ang mga pultahan sa taxi. Gikan sa bentana akong giwara-wara ang tanan nga akong nakita hangtod sa kataposan sa lungsod. Atol sa panaw akong naobserbahan uban sa kahapdos sa akong kasingkasing ang talan-awon ug ang lungsod nga hinayhinay nga mipalayo sa akong panan-aw, nagpabilin kaming hilom sa dugay nga panahon hangtod nga nakita nako ang dagat. Sa pagkakaran layo na ko sa Novara, sigurado! Nag-away sa akong huna-huna ang magkaatbang nga mga huna-huna ug wala nako makontrolar, unya nakamata ko nga gihapuhap ko sa akong inahan, nagpasidaan nako nga naabot na mi. Unya gimahal ko pag-ayo ang nasod nga dugay nakong gikasilagan tungod sa masulub-ong kinabuhi nga akong gikinabuhi. Sa estasyon sa Vigliatore adunay dakong kalibog, daghan nga sama kanamo ang mibiya paingon sa amihanan uban ang ilang mga karton nga maleta ug uban pang mga bag.

Niabot ang nipis nga hangin gikan sa dagat ug nabatyagan ko ang asin nga nanami sa akong mga ngabil. Usa ka nindot nga pagbati nga akong gibati sa unang higayon. Naghulat kami sa tren sulod sa tunga sa oras. Para nako bag-o kini nga hangin. Ang mga tawo gikanta sa sikat nga kanta nga "Propesor, sultihi ako kung unsa ang nauna, ang manok o ang itlog." Ang tanan namauli gikan sa mga holiday sa kontinente. Pag-abot namo sa

Messina nakita nako nga nahingangha ang mga karwahe nga nagsakay sa lantsa. Tunga-tunga kadto sa Septiyembre ug nianang asul kaayong kalangitan ibabaw sa higpit nga linibo ka sayaw ang nagtuyok-tuyok. Sa ilang pagkalagiw ilang gibordahan ang akong damgo: sa katapusan makabalik sa pagpuyo uban sa akong pamilya. Gisulayan nako nga makita ang Diyos sa sentro nianang masanag nga background ug, bisan kung wala nako siya makita, nagpasalamat ko niya gikan sa ilawom sa akong gamay nga kalag. Human sa dili maihap nga mga oras nanaog kami sa Roma aron mosakay, human sa daghang oras sa paghulat, sa tren paingon sa Milan, diin adunay laing kausaban sa tren para sa Domodossola. Usa kadto ka damgo. Sa maong tren, ang akong inahan nangumusta sa daghang mga tawo nga iyang kaila. Ang tanan nangutana kon taga diin siya ug kinsa ang babaye nga kauban niya. Wala sila kabalo nga naa siyay laing anak nga babaye.

Akong gitan-aw ang mga talan-awon: Akong nakita nga kahibulongan ang Lake Maggiore ug ang mga isla, dayon ang kabukiran. Nangutana ko kon unsa kadugay hangtod sa among pag-abot, kay nahibalo nga ang lungsod anaa sa walog nga gilibotan sa kabukiran. Miabot mi sa Domodossola sa kabuntagon. Abohon ang langit, ang kadalanan daw gipintalan usab sa ngitngit, ang mga tawo naglakaw nga determinado nga lakang samtang nagtan-aw sa yuta, bisan ang ilang mga sinina ngitngit. Sa istasyon naghulat si papa kanamo uban sa akong manghod nga akong nakita sa Sicily duha ka tuig ang milabay. Mga halok ug gakos. Sa among pagpauli naningkamot ko sa pagdiskobre sa dapit nga sa dili madugay mahimong akong siyudad. Giihap nako ang mga bintana sa mga balay apan daghan kaayo nga wala nako masubay ang akong mga kalkulasyon. Adunay daghan kaayo nga mga bintana, ug daghan

kaayo nga mga balay sa ibabaw sa usag usa. Taas kaayo sila nga ang akong mga mata nawala sa langit.

Nalipong ko. Liboan ka mga pangutana ang miulbo sa akong ulo, nga moabut ug moadto nga walay pasensya. Atol sa panaw wala ako makasulti bisan usa ka pulong. Unya sa balay nasurprisa na sab ko sa dihang nakita nako ang akong mga igsoong babaye, nga nahinumdoman lang nako gikan sa mga litrato. Ang laing katingala mao ang kusina nga adunay lababo, gripo ug gas stove (sa Novara walay tubig sa balay ug kami nagluto gamit ang kahoy). Pagkagabii, si Comare Grazia miduaw kanamo uban sa iyang anak nga babaye nga si Caterina. Bisan ang mga silingan gustong makigkita nako. Pagkasunod gabii gidala ko ni papa sa sinehan. Usa sa pinakanindot nga mga gabii sa akong kinabuhi nga akong mahinumduman hangtod sa hangtod, hangtod sa kataposang adlaw. Sa katapusan kauban nako akong papa, sa wala pa nako siya gihigugma sama sa usa nga nahigugma sa usa ka wala nga amahan, karon nakadayeg ako kaniya ug sa katapusan sa unang higayon gibati nako nga gipanalipdan ingon nga ako ang iyang prinsesa. Sa laktod nga pagkasulti, mura kog naglakaw sa ibabaw sa panganod, nitugpa ko sa laing punto sa uniberso.

Kapitulo siyam - Ang pultahan sa langit

Sa wala pa mobiya sa Sicily, ang akong inahan nakahimo sa pagpangita kanako og trabaho sa furrier's ug human sa duha ka adlaw iya kong giubanan sa pagtrabaho. Mibiya mi sa balay sayo sa buntag: Nalipay kaayo ko niini nga balita.

Sa entrada giabiabi ko ni Miss Tilde kinsa mihatag kanako og dakong pahiyom ug migunit kanako sa kamot, usa ka buotan ug mahigalaon nga babaye. Gisultihan ko ni Tilde sa Milanese "Hello bela tusa (babaye), dali, ipaila ko kanimo ang mga babaye nga nagtrabaho kauban nako: Nella ug Teresina. Daghan silag kasinatian, tudloan ka nila kung giunsa ang pagtrabaho. Kung adunay bisan unsang mga problema - dugang niya - ayaw kaulaw sa pagpangutana". Mao nga sa usa ka pagpamilok nakit-an nako ang akong kaugalingon sa akong bag-ong trabaho.

Mibati na ko nga hamtong na ug aron markahan kining kausaban sa kinabuhi ni Bela Tusa, niabot ang iyang regla sa unang higayon. Wala kaayo siyay nahibal-an bahin sa hilisgutan, apan gikan sa mga istorya nga iyang nadungog gikan sa iyang

mga tigulang nga higala sa Novara, nasabtan niya nga ingon niini ang pagbag-o sa usa ka babaye. Nasabtan niya nga wala niya kinahanglana ang maong senyales aron mahimong usa ka babaye: tungod na siya sa tanan nga iyang nakat-unan, nailhan ug gihigugma. Dili na kini ulod ug miagi na og metamorphosis nga nahimong alibangbang. Gikan siya sa layong dapit ug sa pipila ka minuto milabay siya gikan sa usa ka kalibutan ngadto sa lain. Nakaplagan niya ang iyang kaugalingon nga nag-inusara ug mapasigarbuhon kaayo niini.

Sa kasamtangan, nagsugod na ako sa pagkapamilyar sa bag-ong trabaho. Kaniadto, ang mga kwelyo sa balhibo gigamit sa pagtaod sa mga kupo. Ang mga panit gibasa sa usa ka espongha ug sa katapusan gilansang sa usa ka kahoy nga tabla pinaagi sa pagbira niini gikan sa tanan nga kilid. Nahinumdom ko sa dihang didto sa laboratoryo sa Sicily akong gidugmok ang mga tingga aron ibutang sa ilawom sa akong sinina. Dinhi usab adunay pipila ka pagmartilyo sa mga tudlo. Kung adunay gamay nga adlaw sila gipauga sa tanaman sa kalye, mao nga kinahanglan kong molihok ingon nga guwardiya alang sa mahal nga mga panit sa karnero, fox, mink ug rat-musqué sa Persia. Samtang nag-atiman ko nila ganahan ko magtan-aw sa mga sakyanan ug mga tawo nga moagi. Nakasuyop pa gani ako sa mga aso sa tambutso sa sakyanan ug misulay sa pagsud-ong sa maong baho sa siyudad, nga bag-o ug makahubog alang sa batang babaye nga nagdako sa putli nga hangin. Ang siyudad milabay sa wala pa sa akong panan-aw ug bisan ako nawad-an sa track sa panahon. Gipasabot ko sa akong amahan nga didto ang adlaw gibahin sa mga oras, samtang sa akong pagpuyo sa Castrangia ako ray nahibalo sa pagsubang ug pagsalop sa adlaw. Usahay samtang nag-atiman ako sa mga panit usa ka tigulang nga babaye gikan sa taas nga andana moabut aron

makig-uban kanako. Nagsulti siya sa estrikto nga Piedmontese ug wala ako'y nasabtan: "Unsa ka nindot nga komedya, da ndua ti vegnat (diin ka gikan)? Cuma ti se ciamat (unsay imong ngalan)?". nagbag-o ko. "Ti mi capisat mia (wala ka kasabot)?". Sa dihang nauga na ang mga panit, giputol ni Miss Tilde ang porma sa mga liog alang sa mga mananahi nga nagsugo kanila.

Sa hinay-hinay nakakat-on ko sa pagbutang sa frisellina padding, ang loop sa palibot niini ug dayon ang lining. Tungod sa akong mga abilidad nagsugod ako sa pagdawat sa sinemana nga pocket money ug sa wala madugay gibutang ako sa pagsunod sa mga marka sa pensyon. Gibati nako nga tigulang na. Sa laboratoryo adunay radyo: Nalingaw ko sa pagpaminaw sa mga kanta. Ang mga refrigerator dili kasagaran kaniadto apan ang batan-ong babaye adunay usa ka icebox nga iyang gipuno sa mga bloke sa yelo nga gihatag sa usa ka ginoo nga miagi uban ang usa ka karomata sa kadalanan sa lungsod. Ang pag-inom sa ingon nga presko nga tubig bag-o alang kanako. Usa ka barato nga kalan nga kahoy ang nagpainit sa balay. Wala siyay telepono apan sa dihang kinahanglan niyang tawagan ang mga kliyente iya kong gipaadto sa iyang iyaan, ang tag-iya sa usa ka construction company nga dunay daghang trabahante. Taliwala niini, sulagma, nakita ko kini sa unang higayon... Apan kini mao ang laing istorya nga, kon ako adunay panahon ug tinguha, ako mosulti kaninyo sa ulahi.

Sa balay nikaon kog maayo, pagkagabii migawas mi para bisitahon ang sentro sa syudad nga naay mga bato nga atop ug mga tindahan nga nindot ug bintana. Sa mga Sabado mouban ko sa akong inahan sa merkado, nga nag-okupar sa maayong bahin sa sentro, sa dihang mibiya ko sa trabaho mga udto. Nagpalit mig tela para himoon kog coat. Gisusi kini. Giinagurahan nako kini pinaagi sa pag-us-os sa akong mga gamit sa Misa sa

tungang gabii sa Pasko. Sa laktod, malipayong kinabuhi.

Miabot ang karnabal. Mitambong mi sa party sa Bisperas sa Bag-ong Tuig sa Galletti theater kauban ang usa ka pamilya nga duol namo. Usa ka damgo nga makita ang mga masquerade nga bola taliwala sa mga dula sa phosphorescent nga mga suga.

Pagkasunod Sabado sa dihang mibangon ko adunay dili maayo. Naghilak ko kay wala ko hatagi ni mama ug San Pellegrino magnesia. Ang iyang ig-agaw miabot gikan sa Martigny. Naniudto siya namo. Pagka hapon naa koy gibati nga katingad-an, murag natapos na akong kalipay. Giubanan ni Papa iyang ig-agaw sa tren, unya nanihapon mi.

Wala mi nanglakaw niadtong gabhiona. Miingon si Papa kang Mama, "Mobisita ko sa akong mga higala sa bar." Mga alas 10 sa gabii nipauli siya nga nag-agulo ug nanghupaw nga nangluspang ang nawong, gikuyawan sa kusog nga paghapdos sa iyang dughan. "Teresa, buhati kog chamomile." Samtang naghangos si papa sa higdaanan, midagan ko uban sa usa ka iyaan aron manawag ug doktor 50 metros ang gilay-on. Miabot siya dayon, apan sa kasamtangan ang akong amahan mihunong na sa pagkinabuhi. Nasayran namo sa ulahi nga ang aorta mibuto. Wala man untay mahimo, nilakaw si papa sa pultahan sa langit ug nilupad sa langit. Niadtong Pebrero 17, 1951. Tibuok gabii akong nagpabilin nga nagtutok sa walay mahimo nga lawas sa akong amahan. Naglabad ang akong ulo, nagsagol ang migraine ug pagkalipong nga hapit na ako mapalayo sa kwarto diin ang tanan nga mga butang nahimong kasilag tungod kay sila mga saksi sa usa ka dili makiangayon nga kamatayon. Wala gyud ko mohunong sa paghunahuna bahin sa akong amahan ug sa mabangis nga kapalaran nga naghulat kanako sa Domodossola, ang mga luha dili na mogawas sa akong mga mata tungod kay nauga na sa paghilak. Kanang Dios nga akong nahunahunaan sa

akong pagbiya diha sa masilaw nga kahayag ibabaw sa Strait of Messina, diin siya nagtago sa iyang kaugalingon? Nganong gibiyaan niya kami? Nganong gilimbongan ko niya pag-ayo? Ngano nga karon nga akong nakaplagaan ang akong amahan gikuha man siya gikan kanako sa walay katapusan? Unsa ang punto niini nga trahedyo? Karon nga ang Dios dinhi sa Domodossola daw lahi, layo, idlas, siya daw hinimo sa kangitngit, idlas ug dili mahikap, mapait, usa ka Dios nga wala na nako kabalo kung mosalig pa ba o dili na ibaliwala sa nahabilin sa akong mga adlaw. Sulod sa mga gabii ug mga gabii ako nagpabilin nga hilom, nagbantay uban sa akong mga mata nga gipiyong diha sa kangitngit, halos naglaum nga sa pag-abot sa adlaw ang tanan mobalik sa kung unsa kini kaniadto. Niadtong maguol nga mga adlaw, uban sa akong pamilya sa daplin sa pangpang, akong nasabtan nga ang langit dili dapit alang sa gagmayng mga babaye.

Usa niadtong mga gabii, sa sayong mga takna sa kabuntagon ako nahugno ug human sa usa ka masakit nga pagkatulog naunlod ako sa usa ka matam-is nga damgo: Nakaplagaan nako ang akong kaugalingon sa lanaw, unya ang akong amahan nagpakita kanako uban sa iyang mga mata ug nawong nga naunlod sa celestial nga kahayag. Karon wala na mag-antos ang iyang nawong ug guwapa na usab. Matam-is siyang mipahiyom kanako, mikuha sa akong kamot, migakos kanako ug misugod sa pagpakigsulti kanako. "Akong anak - ingon niya - ang gusto nakong isulti kanimo karon mao ang akong gugma, ang tanan nga kaayohan nga gusto ko alang kanimo. Ang mga kahimtang nagpasabut nga wala kami magkaila. Nagbasol ako nga wala ka nakita nga nagdako..." .

Usahay maghunahuna ko anang damgo ug sa akong kataposang panaw, maghunahuna ko kon kanus-a ko tawgon sa

Ginoo, ganahan ko maghuna-huna nga pagtabok nako sa pultahan sa langit maghuwat si papa nako, nagsinina sama nianang gabhiona gidala ko niya sa sinehan: uban kaniya kita adunay daghang mga butang nga isulti sa usag usa, kita kinahanglan nga magpadayon sa walay katapusan nga panag-istoryahanay nabalda niadtong bugnaw nga gabii sa Pebrero. Kini ang pinakamaayong paagi, sa akong hunahuna, sa pagsugod sa akong kataposang panaw.

Gibiyaan si Mama nga desperado nga adunay upat ka mga anak ug walay pensiyon tungod kay ang amahan usa ka yano nga tigbakay. Ang tanan nga katugnaw ug tanan nga kasakit sa kalibutan mikunsad sa among kabus nga langyaw nga pamilya.

Halayo sa among yuta, halayo sa kinabuhi, kami mga lugas sa balas nga giguyod sa hangin sa desyerto.

Ang akong inahan nawala sa iyang kaugalingon ug sa tibuok niyang kalag. Nahimo siyang walay sulod nga kabhang. Ang iyang lawas gikontrata sama sa usa ka piraso sa kahoy, wala siya mohunong sa pagkawala sa gibug-aton ug ang iyang nawala nga panan-aw, sa usa ka luspada ug walay ekspresyon nga nawong, nagpabilin nga gipunting sa tibuok nga mga minuto padulong sa usa ka layo nga punto, padulong sa lubnganan sa iyang amahan. Nahimo siyang sama sa usa ka multo nga gisudlan sa imposible nga makalimot. Nabatyagan ko ang higayon nga mahulog siya ug mahugno sa pagkadesperado nga wala nay kagawasan. I tried to shake her, I talked to her trying to cheer up. Katingad-an, ang mga tahas hingpit nga nabali: ang anak nga babaye ang naghupay sa iyang inahan, nagsulti sa iyang mga istorya aron maandam siya sa kinabuhi nga wala ang iyang bana ug tabangan siya nga makalimtan. Ako, ang kamagulangang anak nga babaye, wala pa mag-15 anyos.

Human sa panihapon mibalik ko sa pagtrabaho sa furrier's aron

mokita ug pipila pa ka sentimo. Ako ang naningkamot nga magpabiling buhi ang siga sa paglaom. Apan sa katapusan ang akong inahan, wala ko kahibalo kung giunsa, tingali sa kusog sa pagkadesperado, tali sa usa ka paghilak ug lain gikuha ang tibuuk kalibutan sa iyang mga abaga ug hinayhinay nga mibalik sa pagkahimong mananahi, nagtahi ug pipila ka mga sayal ug nagsul-ob nga mga gown.

Ikapulo nga kapitulo - Ang matahum nga tusa

Niadtong Mayo sa samang tuig ang akong manghud nasakit sa tipdas ug nasakpan ko usab kini, nga wala mataptan sa bata pa. Samtang naa ko sa higdaanan nakadungog ko nga giablihan ni mama ang pultahan. Adunay mipitik sa doorbell. Unya nadungog nako ang mga tingog ni zizi ug Michelillo. Nabalaka ko: kaniadto wala pa nila ako dad-a sa Domodossola aron makita ang akong mga ginikanan ug karon nagpakita na sila. Nagpabilin sila sulod sa mga usa ka semana, unya mibiya nga medyo nahigawad tungod kay naglaum sila nga ako mobalik uban kanila sa Sicily. Niadtong Nobyembre usa ka sulat nga may utlanan sa itom ang miabot. Naalarma ang inahan ug nangurog ang iyang kamot dihang giablihan kini. Nakita nako ang iyang paghilak: gipahibalo ni zizi ang pagkamatay ni lolo Turi. Ila siyang nakit-an nga patay sa kabanikanhan sa Bordonaro niadtong 8 Nobyembre. Siya 87 anyos. Sa misunod nga tuig dihay laing mas dako nga kasagmuyo, sa diha nga ang mga imbestigasyon misangpot sa

hinungdan sa kamatayon tungod sa suffocation sa usa ka panyo sa tutunlan, nga nakit-an sa panahon sa exhumation. Ang krimen gihimo sa usa ka babaye uban sa iyang igsuon, mga silingan sa kaumhan, aron kawaton ang pensyon nga 11,000 lire. Sa ulahi siya nagserbisyo ug 24 ka tuig sa prisohan ug siya nagserbisyo ug 12 ka tuig tungod sa kakunsabo.

Nagpadayon ko sa kaguol. Sa gamay nga kwarta dili mi makaya sa 5 ka tawo. Gitambagan ko ni Miss Tilde nga mokuha og peke nga dismissal aron makaparehistro ako sa opisina sa trabaho. Kanunay kong moadto aron susihon kon duna bay trabaho, apan gamay ra ang paglaom. Sa Abril '53 akong nahibal-an nga nagsuhol sila og pipila ka mga babaye sa usa ka pabrika. Wala sila magkinahanglan niini, ang ilang mga amahan naa nay trabaho. Busa miadto ko sa opisina aron magprotesta: Kinahanglan kong motrabaho labaw pa sa uban. Sa Mayo sa katapusan misulod ako sa usa ka pabrika diin sila naghimo ug pagkamaunat-unat nga mga banda, mga lace sa sapatos, mga ribbon ug mga tubo alang sa mga electrical wire. Kugihan nga pagtrabaho uban ang senemanang mga pagbalhin 6-13 ug 13-21. Sa mga agwat miadto usab ako sa balhibo aron madugangan ang akong sweldo ug hatagan ang akong inahan nga kahupayan.

Niabot ang Agosto. Alang sa mga holiday, si Comare Grazia kinahanglan nga moadto sa Sicily aron bisitahan ang iyang tigulang nga inahan. Nakahukom sab ko nga mobiya uban sa akong anak nga si Caterina. Mibiya kami sakay sa tren paingon sa Milan ug dayon sa Roma, diin kami miabot sa gabii. Kinahanglang maghulat mig pipila ka oras para sa tren paingon sa Sicily.

Sastasyon nakit-an namo ang pipila ka mga kaubang tagabaryo, ug uban kanila usa ka dwarf nga aktor gikan sa Novara, Salvatore Furnari, ug usa ka sundalo kansang ngalan wala nako mahinumdom. Samtang mipahuway si Mrs. Grazia sa usa ka bangko, kami ni Caterina gidapit sa paglakaw. Gidala mi nila sa Piazza Esedra para mangaon ug mottarello. Morag nagsugod na usab ako sa kinabuhi.

Sa pag-abot sa naghuot na nga tren, si Ginang Grazia nagdali nga misakay dala ang duha ka bag. Ang tren wala pa hingpit nga mihunong ug siya nahulog sa mga riles. Si Caterina, ako ug ang tibuok panon mituaw ngadto sa Amahan sa Kahangturan samtang gibira namo siya nga puno sa mga bun-og apan milagrosong buhi. Nagdumili siya nga dad-on sa ospital. Human sa usa ka oras mibiya ang tren. Sa wala pa ang udto miabut kami sa estasyon sa Terme Vigliatore diin kami misakay sa bus nga nagdala kanamo sa Novara Sicilia, mga bisita sa zizi ug Micherillo.

Gidawat mi nila isip pinasidunggang mga bisita. Naa ming tulo sa higdaanan niadtong gabhiona, wala mi ni Caterina nga natulog bisan usa. Napuno sa kasakit si Mrs. Grazia. Nianang gabhiona dihay usa ka surpresa: pipila ka mga batan-ong lalaki ang nag-serena kanamo gamit ang gitara ug biyolin, apan si Tiyo

Micherillo, tungod sa kalagot, mipadagan kanila.

Ang inahan ni Caterina halos tanan niyang oras sa higdaanan. Kaduha lang siya mogawas sulod sa napulo ka adlaw aron bisitahon ang iyang tigulang nga inahan. Sa hapon miadto ko sa pagbisita sa akong mga klasmeyt ug mga higala gikan sa laboratoryo. Usa ka adlaw nakakita pud kog schoolmate nga niduol nako. Nagkupot siyag bisikleta sa kamot ug gihangyo ko siya nga pasakyon ko. Kaniadto, si Novara wala pa makakitag babaye nga nagbisikleta. Sa dihang nahibal-an niya, gibadlong ako ni zizi: "Nahimo ka usa ka bukaw, dili gyud nako mahunahuna ang ingon nga mga butang."

Balik sa Domodossola, si Mrs. Grazia nanlimbasug sa pag-ayo. Human niana nga pagkapukan, ang kasakit sa arthrosis mipuli. Nagmaisogon lang siya sa dihang miuban siya sa iyang pamilya sa usa ka party, diin ako usab giimbitar.

Mibalik ko sa pagtrabaho sa pabrika ug sa furrier's, apan nagkinahanglan ko og bag-ong mga kasinatian. Usa ka adlaw niana, samtang miduaw sa parokya sa San Gervasio ug Protasio, si Don Giuseppe Benetti miduol kanako aron mangutana kanako. Gisugid ko kaniya ang tanan nakong mga kaguol. Iya kong gidasig ug miingon: "Adto sa oratoryo sa Dominggo sa hapon. Didto makit-an nimo ang presidente sa Catholic Action nga si Signorina Germana, nga mopaila nimo sa mga babaye ug maghatag kanimo daghang maayong tambag. " Diha-diha dayon akong nakit-an ang akong kaugalingon nga kasayon: uban sa gamay nga pagkamaulawon nagsugod ako sa pagpakighigala. Nahadlok ko nga dili kahibalo mosulti apan sa tabang sa Diyos nabuntog nako ang unang mga kalisdanan. Kinabubut-on kong gibasa ang mantalaan sa asosasyon nga nagdayeg sa nagtukod nga si Armida Barelli: salamat kaniya milambo ang akong kinabuhi. Sa dihang gitugotan kini sa pagbalhin sa pabrika,

miadto ako sa misa sa buntag sa alas 7, diin akong nahimamat si Don Benetti, nga akong giisip nga akong espirituwal nga direktor. Sa Dominggo mitanyag ko nga mogugol ug usa ka oras sa maayong press stand atubangan sa simbahan. Sa ulahi giimbitar ko nila nga moapil sa ACLI council. Uban niadtong tanang mga pasalig gibati nako nga importante ug nahimo.

Giisip ko sa akong mga kauban sa pabrika nga bigoted ko, apan wala ko mobati nga dili komportable, sa pagkatinuod nag-ampo ko alang kanila ug mitawag kanila pagbalik sa dihang nagsulti sila og bulgar sa mga nag-ilis nga mga lawak sa wala pa magsugod ang shift.

Kapitulo Onse - Porselana nga Nawong

Usa ka Domingo sa ting-init ang presidente sa German Catholic Action nag-organisar ug usa ka biyahe ngadto sa kabukiran. Uban sa gamay nga salapi nga nahabilin ako nakabayad sa gasto sa biyahe. Miabot mi sakay sa bus paingon sa Goglio, dayon sakay sa cable car paingon sa Alpe Devero ug dayon magbaktas paingon sa Crampiole. Gipalandong ko ang katahum sa kabukiran nga natabunan sa mga bulak: rhododendron, buttercup, ihalas nga orkid. Ang mga blueberries aron ipakaon. Ang mga cabin nga adunay mga atop nga bato ug mga bintana nga kahoy nga gikan sa mga windowsill nagbitay nga mahayag nga pula ug pink nga mga geranium. Gipangutana nako si Germana kung asa natapos ang dalan. "Kung gikapoy na kami mohunong kami alang sa usa ka giputos nga paniudto." Around 1pm nihunong mi para muinom sa tin-aw nga tubig nga nagdagayday gikan sa bato paingon sa walog. Human sa kaon, pag-ampo ug pag-awit nanglakaw mi para sa pagpauli. Nagkurog ako sa kalipay: Wala pa ako makagugol sa ingon ka matahum nga adlaw. Sa balay akong gisulti sa akong mama ang tanan ug nakita nako ang iyang pagpahiyom.

Matag karon ug unya nakadawat kog sulat gikan sa usa ka higala gikan sa Novara Sicilia: mihangyo siya nga mangita siyag

trabaho sa Domodossola aron magkita mi. Libog kaayo ko pero happy ko nga naay nahigugma nako. Adunay usab usa ka batang lalaki gikan sa Domodossola, apan dili ko ganahan kaniya: sa buntag nag-inom siya usa ka shot sa grappa ug kanunay adunay pula nga mga aping.

Ang mga pagpamalandong sa buntag nagpakita kanako sa dalan paingon sa kombento, apan sa samang higayon ganahan ko sa mga bata ug sa ideya sa pagsugod og pamilya. Akong gisalig ang akong kaugalingon sa kabubut-on sa Dios. Migugol ko sa mga hapon sa Domingo sa oratoryo sa pagplano sa sinemana nga mga pasalig sa Catechism uban sa akong mga higala. Pipila ka mga Domingo moadto kami sa mga oratoryo sa silingang mga lungsod. Ang biyahe sa bus nagsamok kanako, apan ang kaisug mibuntog sa gamay nga pag-antus.

Niadtong Mayo 1, 1954, ang ACLI ug ang oratoryo nag-organisar ug usa ka biyahe: usa ka pilgrimage sa Sanctuary sa Madonna di Oropa sa buntag ug usa ka rali sa Honorable Pastore sa Biella sa hapon. Usa ko sa una nga nagpalista kauban ang usa nako ka higala ug ang iyang uyab nga si Pierino. 2 ka bus nga puno sa mga batan-on mibiya. Lakip kanila ang usa ka maulawon nga blond nga lalaki nga akong nakita sa usa ka dapit. Siya kadto: ang trabahante gikan sa kompanya sa konstruksiyon diin ako miadto aron sa pagtawag sa mga kustomer sa furrier. Gipaila-ila siya ni Pierino nako: iyang ig-agaw. Sa adlaw wala gyud niya biyai ang iyang panan-aw nako. Pag-abot nako sa balay gisultihan nako ang akong inahan bahin niini. Pagkasunod gabii nakita nako siya ilawom sa gamay nga balkonahe sa kwarto nga nahimutang sa unang andana. "Ma, mama, anhi ug tan-awa: naa ang batang lalaki nga akong nahimamat sa Biella". Ug siya uban sa usa ka tunga nga pahiyom: "Kini klaro nga siya nangulitawo kanimo." Pagkasunod

gabii, nanggawas uban sa akong silingan, nakit-an nako siya sa akong atubangan. Maulaw siyang nangutana kon pwede ba siyang mouban namo. Medyo walay kasigurohan akong gidawat. Gibuak namo ang yelo pinaagi sa pag-chat bahin niini ug niana. Sa dihang nahuman na ang shift sa hapon sa pabrika giubanan ko niya sa pagpauli. Usa ka gabii gikuha ko siya aron ipaila siya sa iyang inahan, kinsa miabiabi kaniya pag-ayo. Sa iyang libreng oras mitambong siya sa oratoryo. Unya nagbulag ang mga lalaki ug babaye, pagkahuman ra sa miting sila magkita. Mitambong sab mi sa mga miting sa ACLI.

Ang akong inahan, bisan pa gikan sa Sicily, diin ang duha ka batang lalaki nga nahigugma sa usag usa dili makalakaw nga mag-inusara, naghatag kanamo og pagsalig ug nagsugod kami sa usa ka malinawon nga pagbiyahe. Gisultihan ko ni Giuse nga nahimamat niya ang akong papa: aron makakwarta, tungod kay adunay 4 ka mga anak ug ang amahan ra ang nagtrabaho, ingon usa ka bata nga lalaki naghimo siya og mga buluhaton alang sa mga financier sa barracks pipila ka lakang gikan sa iyang balay. Usahay dad-on niya ang ilang sapatos sa akong papa aron ayohon. Nalipay ko naminaw.

Lain pa ang iyang gisulti kanako: sa dihang niadtong Septiyembre 16, 1950 miagi ako sa Roma aron makaabot sa Domodossola halos kami nagkita. Si Giuse, sa tawag ko pa sa iya, nag-abot sakay sa bisikleta para sa Balaan nga Tuig. Usa ka adventurous nga panaw: mibiya siya sa Domodossola kauban ang usa ka pari gikan sa walog nga dali nga nag-pedal sa mga botas sa bukid. Hapit imposible nga sundon siya. Mihunong lang siya dihang nakakita siyag utanon aron makakuha og salad. Sa tunga-tunga sa panaw si Giuse nahibilin nga nag-inusara. Diha sa dalan iyang nakit-an ang usa ka tindera sa kadalanan nga adunay karaan nga bisikleta nga gikargahan sa mga basura aron

ibaligya. Nagpadayon sila sa usag usa hangtod sa Roma.

Niabot ang Agosto. Ang pabrika nagsira para sa mga holiday ug nakahukom ko nga moadto ug bisitahan ang akong igsoon nga si Rosa nga nagpaayo sa mga bungtod sa Lake Mergozzo. Gihangyo ko ang mga madre nga nagdumala sa balay nga magpabilin sulod sa pipila ka adlaw. Bag-o lang nako gisulti kini nga ideya kang Giuse. Adunay ubang mga babaye nga nagbakasyon sa balay. Lakip kanila ang beautician nga pag-umangkon sa usa ka madre. Sa buntag sa ika-15, ang kapistahan sa Assumption, gitawag niya kami sa iyang kwarto pagkahuman sa Misa aron magpraktis. Gipuno niya ang among mga nawong sa lain-laing mga cream, mascara ug lipsticks: mora mig mga estatwa sa talo. Sa paniudto gitawag og balik sa madre nga iyaan ang iyang pag-umangkon: walay kapuslanan ang iyang pagtratar kanamo nga ingon niini.

Pagkahapon, nagtan-aw sa lanaw gikan sa bentana, akong nakita si Giuse nga migawas. Dili ko gusto nga makita nga adunay porselana nga nawong. Pagkakita nako sa pultahan halos di ko niya mailhan. Nangayo kog pasaylo, nga gipasabut nga kini usa ka eksperimento ug ang ubang mga babaye nausab usab. Pagka hapon naglakaw mi sa garden sa balay. Sa pagkagabii iya kong gitimbaya: "Makita ka sa dili madugay, sa Domodossola, apan sa imong nawong nga limpyo ug presko sama sa una."

Ika-dose nga kapitulo - Violette

Sa dihang nahuman na ang duha ka semana nga bakasyon, mibalik ko sa pagtrabaho sa pabrika sa shift gikan sa ala-1 sa hapon hangtod sa alas-9 sa gabii. Samtang nag-thread ko og mga bobbin ngadto sa spindle sa mga makina akong gihunahuna si Giuse, apan sa samang higayon wala ko adunay dakong tinguha nga makakita kaniya. Alas 9 sa gabii mitingog ang sirena ug kusog ang pagpitik sa akong kasingkasing. Sa pagtaktak sa folder, sa exit sa gate nakita nako ang usa ka bisikleta sa medyo kangitngit. Siya gyud: niduol siya nako, maulaw nga mitan-aw sa akong nawong ug miingon: "Ganahan kaayo ko nimo". Iya kong gipalingkod sa tubo sa bisikleta ug gipapauli ko. Nagbinayloay mi ug simpleng goodnight greeting. Kini nahitabo halos kada adlaw. Sa mga Domingo sa hapon nagbisikleta kami sa duol nga mga baryo. Usa ka adlaw gihatod ko niya sa iyang balay para ipaila-ila ko sa akong papa ug mama, duha ka igsoong babaye ug usa ka igsoon. Sa hinayhinay gipaila-ila ko niya sa iyang mga uyoan ug mga ig-agaw isip usa ka higala.

Sa dihang nakita mi sa akong mama gikan sa balcony gipasaka mi niya sa balay. Samtang nag-ibog siya sa lalaki, wala kaayo ko makahukom. Kaniadtong Disyembre 8, ang adlaw sa Immaculate

Conception, adlaw sa akong ngalan, mibagting ang doorbell. Kini mao ang florist, nga mitunol kanako sa usa ka bouquet sa pula nga carnation. "Nay, gipadala ako ni Giuse sa iyang labing maayo nga mga pangandoy!". Pagkadako sa kasagmuyo sa dihang akong giablihan ang nota: dili siya, apan usa ka 14 anyos nga batang lalaki nga akong nahimamat nga sulagma. Niingon nga "I love you" with signature. Basin nagtuo siya nga kaedad ko niya.

Sa Bisperas sa Pasko nagpakita si Giuse nga may dala nga dako nga mabulukon nga plorera nga puno sa mga tsokolate ug usa ka greeting card. Nagpasalamat ko niya ug nagdungan mig midnight mass. Sa pagpauli niya giingnan ko niya: "Ugma kinahanglan kong mouban sa akong pamilya aron maniudto uban sa akong mga paryente. Magkita ta pag-usab sa Boxing Day". Pagka buntag sa 26 niingon ko sa akong mama "Di na ko mukuyog anang lakiha, giuli nako ang vase, di ko gusto ug commitments". Ug siya uban sa usa ka estrikto nga pagtan-aw: "Buang ka, mahimo nimo kini kung wala ka pa makakaon sa mga tsokolate."

Sa misunod nga mga adlaw si Giuse miabut sama sa naandan aron sa paghatod kanako gikan sa trabaho. Sa karsada nga nagbaktas o sa tubo sa bisikleta halos dili ko makigsulti kaniya. Sa Adlaw sa Bag-ong Tuig 1955 mitambong ko sa misa. Ana pud siya and in the end giubanan ko niya pauli. Sa pultahan siya miingon kanako: "Mahimo ba nga mahibal-an ko kung unsa ang imong gihunahuna nga paantuson ako sama niini?", Ug usa ka luha ang migawas sa iyang mga mata. Kanang straw nabali ang likod sa kamelyo ug ako siyang gipahiyoman. Iya kong gihagkan ug miingon: "Karong hapon kuhaon ko ikaw aron moadto sa vespers sa Mount Calvario. Human sa vespers usa ka pelikula ang ipasalida sa ACLI club." Gidawat nako ug nanamilit mi.

Gi-report nako kini sa balay ug ang akong inahan malipayong miingon: "Dili na ka makakita og maayong bata nga ingon niana pag-usab."

Alas 2 sa hapon migikan kami paingon sa Kalbaryo subay sa agianan sa mula uban sa mga kapilya sa Via Crucis. Pag-abot namo sa Sanctuary nagkanta mi ug vespers ug pagkahuman sa blessing miadto mi sa club. Wala ko mahinumdom sa titulo sa pelikula, apan kini makalaay kaayo, mao nga ako misugyot nga mobalik kami sa siyudad ngadto sa Catena cinema, diin kami nakahimo sa pagtagamtam sa usa ka mas maayo nga pelikula, nga gitawag "Violette".

Niadtong Abril, nagbiyahe uban sa tren agi sa walog sa Vigizzo ug sa Centovalli, miuban kami sa iyang mga ginikanan sa festival sa float sa bulak sa Locarno. Nagkita mi sa ninong ni Giuse, nga nagpaila nako nga "girlfriend". Gisulod niya ang iyang mga kamot sa iyang mga bulsa ug gikuha ang 10 ka Swiss franc sa iyang pitaka, gihatag kini kang Giuse ug miingon "Maayo, kanus-a ka magminyo?". Nagtinan-away mi, wala pa gyud mi nagstorya.

Sa misunod nga mga adlaw nagsugod kami sa paglingaw sa ideya sa kaminyoon. Nagstorya pa gani mi sa balay. Nalipay si Mama apan sa samang higayon gamay ra ang posibilidad sa pinansyal. Sa hinay-hinay mipalit kami og pipila ka mga panapton ug pipila ka mga underwear. Kami walay partikular nga panginahanglan. Nangita mi og gamay, kasarangan nga apartment. Among nakit-an kini sa karaang distrito sa Motta ug busa gitakda ang adlaw sa kasal: Lunes 19 Septiyembre. Miuban ko sa akong inahan sa tindahan sa tela sa Panzarasa aron paliton ang lace alang sa sinina sa kasal ug gidala kini kang Mrs. Tilde, ang balhiboon, kinsa kanunay nga misaad kanako sa paghimo niini uban ang pagmahal.

Sa town hall kinahanglang pirmahan sa akong inahan ang

marriage ban tungod kay menor de edad pa ko. Nalipay sab ang mga ginikanan ni Giuse. Sa parokya gisultihan mi ni Monsenyor Pellanda og nindot nga mga pulong sa pagdasig: "Pagpabilin kanunay nga makasaranganon uban ang dakong pagtuo sa pag-atubang sa mga kalipay ug kasub-anan nga gitagana sa kinabuhi alang kanato. Itugot ko kanimo nga makit-an ang pula nga magdadagan ubay sa nave".

Kinahanglan namon nga andamon ang lista sa mga paryente ug higala diin ang mga pabor ihatag sama sa naandan. Gamay ra nga mga bisita. Ang inahan ni Giuse miingon nga "Duha kada pamilya". Sa hinayhinay naabot mig 35 ka tawo. Ang mga saksi gipili: ang uyoan ni Giuse nga si Carmelo ug alang kanako si Pierino, ang arkitekto sa among panagkita. Usa ka semana sa wala pa ang kasal ang oratoryo sa mga lalaki nga gipangulohan ni Don Giuseppe Briacca nag-andam og usa ka party alang kanamo. Gipintalan ni Master Furiga ang usa ka litrato sa mga pagtimbaya sa pisara ug naghimo usa ka linukot nga adunay lista sa mga higala. Adunay usab usa ka lamesa nga gitabonan sa mga pastry ug mga ilimnon. Wala pa gayuy party nga sama niana sa oratoryo. Ang collegiate nga simbahan sa Saints Gervasio ug Protasio giayo ug ang sementadong simento napuno sa mga guba ug mga bato, apan pipila ka andam nga mga babaye mihimo sa ilang labing maayo sa paglimpyo niini agig pasidungog kang Giuseppe ug Concetta.

Niadtong Septiembre 16, niabot si Zizi ug Micherillo, nabalhin kay nagpakasal na si Concettina ug kinahanglang kuyogan siya sa altar, puli sa iyang amahan nga wala na didto.

Samtang, miabot ang pipila ka gagmay nga mga regalo: usa ka kaldero sa kape, usa ka gilingan sa kape, baso nga rosolio, mga set sa mga platito ug mga kubyertos gikan sa mga paryente ug higala nga nakadawat sa pabor, usa ka kitchen set gikan kang

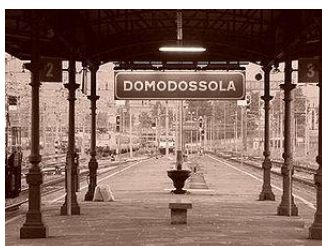
Pierino ug sa iyang mga uyoan. Ang Women's Catholic Action naghatag kanamo og painting sa kilid sa higdaanan uban sa Holy Family, ang katabang nga si Don Benetti usa ka nindot nga berde nga plorera sa bulak nga adunay mga dekorasyon nga pilak.

Taas ang gabii kaniadto. Naghunahuna ko sa akong inahan nga nahabilin uban sa tulo ka gagmay nga mga anak ug adunay gamay nga mga kapanguhaan. "Gamay ra ang imong pagtuo, dili ba gitudloan ka sa oratory school nga adunay Providence kanunay sa kinabuhi?", ingon ko sa akong kaugalingon. Sa Lunes sa ika-19 ako mibangon sa alas siyete. Miabot si Mrs. Tilde nga nagsul-ob og lace nga sinina. Iya kong gisapot ug giayo ang belo nga akong gipalit sa Milan. 9am niabot ang taxi para ihatod ko sa simbahan. Nalibog ko, nakit-an nako ang dagat sa mga tawo nga nagtan-aw kanako. Diha na si Giuse sa altar nagpaabot nako dala ang pungpong sa mga bulak nga orange, giubanan sa iyang igsuon nga si Rosa kay excited na kaayo si mama Olimpia sa unang anak nga maminyo. Mikuyog ko niya nga giubanan ni Tiyo Micherillo sa red runner.

Nagsugod ang misa. Emosyonal usab si Monsenyor Pellanda. Nahinumdom ko sa usa ka makapadasig nga homiliya, ang panalangin sa mga singsing, ang saad sa tibuok kinabuhi nga pagkamaunongon ug, sa pagtapos sa seremonyas, ang mga pirma. Sa paggawas sa inahan ni Pierino, nga nahimo usab nakong iyaan niadtong higayona, nagbutang sa badge sa mga babaye sa Catholic Action sa akong dughan.

Kapitulo trese - Bag-ong kinabuhi

Sa dihang nahuman na ang selebrasyon sa simbahan, gisundan ang mga pabugnaw sa Grandazzi bar sa via Castellazzo. Tali sa usa ka halok ug lain uban sa mga bisita kami adunay usa ka aperitif nga adunay pipila ka pizza ug pastry. Usa ka espesyal nga pagtimbaya ug paghalok sa mga ugangan nga si Olimpia ug Armando nga miuban kang mama sa pagkuha sa maleta, dayon midali sa estasyon aron mosakay sa 12.15 nga tren alang sa ilang honeymoon.

Naghilak si Mommy sa iyang mga mata. Nisulod mi sa compartment. Gipahibalo sa tagdumala sa estasyon ang pagbiya uban ang whistle samtang si Giuse ug ako nagsandig sa bintana aron isulti ang among katapusan nga panamilit. Nagsugod ang adventure sa among kinabuhi.

Pag-abot namo sa Florence mipaingon kami sa hotel nga gipakita ni Mrs Tilde, ang balhiboon. Sa maluho nga entrada kami gisugat sa musika, dayon gidala kami sa mayordomo sa kwarto sa ikatulong andana. Alang kanamo bag-o ang tanan, bisan ang pagkatulog sa doble nga higdaanan.

Sa unang adlaw nga among gibisitahan ang siyudad, ang ikaduha miadto kami sa Piazzale Michelangelo diin makadayeg ka sa tibuok Florence. Nagkuha kami og pipila ka mga litrato:

Ang camera ni Giuse mahimong makakuha og walo ka itom ug puti nga mga litrato nga adunay usa ka rolyo sa pelikula.

Sa ikatulong adlaw nga paggikan paingon sa Roma. Ang hotel mas kasarangan tungod kay ang kwarta nga gitipigan sa mga sakripisyo kinahanglan nga igo. Mihunong kami sulod sa pipila ka adlaw aron sa pagbisita sa upat ka basilica nga nakita ni Giuse sa Holy Year ug sa Trevi fountain. Mibalik usab kami sa fountain sa Esedra, ang gikan sa sikat nga gabii sa '53 sa dihang nahulog si Signora Grazia sa ilawom sa tren.

Miabot ang panahon sa pagbiya sa Sicily. Human sa taas nga panaw ang tren miabot sa Calabria ug sa kataposan ang Sicily makita gikan sa Villa San Giovanni. Nalingaw si Giuse niadtong mga gutloa: ang tren nga gikarga sa lantsa, ang Madonnina sa taas sa entrada sa pantalan sa Messina.

Si Tiyo Carmelo, igsoon sa inahan, uban sa iyang asawa nga si Gaetana ug mga anak nga babaye nga sila Rosetta ug Antonietta naghulat kanamo sa estasyon.

Gidawat mi nila sama sa duha ka prinsiphe. Nagpabilin kami sulod sa duha ka adlaw sa pagbisita sa Messina: ang orasan sa katedral nga akong nakita sa bata pa, ang Madonna di Montalto ug uban pang matahum nga mga kwadro.

Adunay usa lamang ka depekto sa maong balay: sa oras sa panihapon ang mga uyoan ug mga ig-agaw nagsul-ob ug imbes nga molingkod sa lamesa sila miingon: "Mangadto ta sa daplin sa dagat". Mibiya mi ni Giuse nga migawas nga gibati og kalagot. Around 11pm niuli mi ug nag luto si tita. Usa ka gabii iyang gibutang ang mga snail sa ilang mga kabhang sa sarsa, apan ang importante mao ang pagmahal, dili ang mga batasan.

Sa ikatulong adlaw giubanan mi nila sa tren nga naghilak. Si Tiyo Micherillo didto sa estasyonan sa Terme Vigliatore uban sa drayber sa taxi aron makaabot sa Novara. Si Zizi, tiya Maricchia

ug tiya Peppina naghulat kanamo sa baryo. Morag nangabot na ang mga prinsipe sa Domodossola.

Pagkasunod adlaw miadto mi sa Badiavecchia aron bisitahon ang among apohan sa amahan nga si Concetta ug ang mga uyoan, mga igsoong babaye ug mga igsoong lalaki ni papa. Sa gamay nga plasa sa tindahan sa tabako sa akong lola, daghang mga lumulupyong sa baryo nga nakaila kanako sa bata pa ang nagpundok ug nanawag sa ubang mga tawo: "Si Concettina miabot uban sa iyang bana!"

Mga halok, gakos, pula nga nawong. Morag damgo kini nako. Eksaktong lima ka tuig ang milabay sukad ako mibiya sa nasod.

Paglabay sa duha ka adlaw kami giubanan sa drayber sa taxi nga si "Cauzi i Lupu" paingon sa Taormina. Pagkaudto iya ming gidala sa restawran, diin kami gisilbihan ug puti nga guwantes. Nagtinan-away mi ni Giuse sa pag-ingon: "Aduna pa bay igong kuwarta?". Kay nakaduaw sa Taormina ug dayon sa Castelmola ubos sa pagbundak sa ulan, sa pagkagabii mibalik kami sa Novara, gikapoy apan natagbaw.

Sa sunod nga adlaw panahon na sa pagbalik sa Domodossola. Ang mga pasalig sa bag-ong kinabuhi nagpaabot kanamo.

Ika-14 nga kapitulo - Ang among unang mga salag

Bisag nakahimo na ko sa panaw paingon sa Domodossola niadtong '50 ug '53, morag mibiya ko sa unang higayon: nagpadulong ko sa bag-ong kinabuhi isip magtiayon.

Sa dihang nahuman na mig sakay sa tren paingon sa ferry-boat misaka mi sa terrace aron tan-awon ang Madonnina sa pantalan ug ang Sicily nga hinayhinayng mipalayo.

Uban ang luha mibalik kami sa karwahe, nga naglingkod sa kahoy nga mga bangko. Walay mga bunks niadto.

Pag-abot sa kagabhion nagsugod kami sa pagkatulog nga nagbitay ang among mga liog. Matag karon ug unya mobangon mi aron motan-aw sa bintana. Sa importante nga mga estasyon ang tagdumala sa estasyonan kusog nga mipahibalo sa ngalan sa siyudad. Sa Naples adunay mga "guaglioni" nga namaligya og mga pizza sa mga sidewalk. Sa maliputon una nilang nakuha ang kuwarta sa mga magpapanaw, dayon mibiya ang tren ug nabilin sila nga kuwarta ug pizza.

Sa hinay-hinay nagkaduol mi sa Milan. Sa tren paingon sa Domodossola nabati nako pag-usab ang emosyon nga akong nasinati sa unang higayon 5 ka tuig na ang milabay: Lake Maggiore, ang kabukiran sa Ossola, ang mga atop nga bato. Niining higayona kauban ang akong bana nga si Giuse. Mga udto nakaabot mi sa among destinasyon.

Naghulat kanamo ang inahan ug amahan ni Giuse Armando. Usa kadto ka selebrasyon: kung mahimo pa unta nila nga motingog ang mga kampana.

Usa ka dali nga paniudto uban ni nanay Olimpia ug dayon sa among bag-ong nursery sa distrito sa Motta aron makapahulay. Pagkasunod adlaw gipadayon nako ang akong trabaho sa pabrika ug si Giuse mibalik sa dapit sa konstruksiyon.

Nahunahuna ko ang akong inahan tungod sa akong kakulang sa suporta, apan ang akong espirituwal nga direktor nga si Don Benetti nagdasig kanako sa pag-ampo, nga nagpasalig kanako nga daghang tawo ang nahigugma kaniya. Usahay moadto mi ni Giuse sa iyang balay aron maniudto, ug nalingaw siya niini. Kasamtangan, usa sa akong mga igsoong babaye nakakitag trabaho nga nakaamot ug bag-ong suporta sa pamilya.

Wala madugay gipahibalo namo sila mama, mama Olimpia ug papa Armando nga sila mahimong mga apohan sa Hulyo.

Nagsugod ako nga mobati nga dili komportable sa pagmabdos apan ang trabaho nagtawag. Unya ang mga mamumuo wala gipanalipdan sama kanila karon. Si Giuse nakahimo sa pagpangita og mas maayo nga trabaho kay sa gawas nga dapit sa konstruksyon: usa ka gamay nga pabrika nga naghimo sa mga butang nga kahoy sama sa barrel plugs, mga himan sa pag-unraveling sa mga skein sa balhibo sa karnero ug usab "paungi" (kahoy nga spinning tops). Sa ikalimang bulan nagsugod kami sa pagduaw sa mga tindahan nga nangitag karsones alang sa umaabot nga bag-ong natawo. Ang gilapdon kanunay nga mas dako kay sa pultahan sa entrada ug kinahanglan namong modesisyon nga mobalhin ug balay.

Kaniadto walay mga ahensya, miadto ka ug nangutana dinhi ug didto. Gipangita mi sa Providence og apartment sa ikaduhang andana sa usa ka balay sa via Scapaccino, duol ra sa workshop sa furrier.

Sulod sa mubo nga panahon among giorganisar ang paglihok. Wala na kami sa sentro sa siyudad, apan dili usab layo, mas duol sa akong trabahoan.

Ang binuwan nga abang maoy 8,000 ka lire, dako alang sa among gamay nga suweldo, apan ang apartment maabiabihon ug hayag. Sa nataran mahimo usab nga adunay usa ka

magtiayon nga square meters nga yuta diin ako makapatubo sa mga humot nga tanum ug bulak, ang akong hilig.

Sa dihang nadawat na namo ang mga yawe among gilimpyohan ang mga lawak ug gibistihan ang mga bintana og nindot nga mga kurtina nga adunay mga kurtina ug mga kurtina sa kusina. Sa dihang nahuman na ang paglihok, ang kinabuhi nagpadayon nga normal. Misamot nga namatikdan ang akong tiyan. Usa ka adlaw gipangutana ako sa usa ka kauban kung kanus-a ako mopauli alang sa maternity leave ug gitambagan ako nga moadto sa gynecologist. Busa gihimo nako ang appointment nga pribado. Hapit ko kasab-an sa doktor tungod sa dugay nga paghulat: "Dili ka makatrabaho pagkahuman sa ikaunom nga bulan ug naa ka sa ikapito nga bulan: nagpameligro ka." Pagkaugma gihatod nako ang dokumento sa opisina ug bisan ang empleyado niingon nga wala ko.

Samtang giandam nako ang layette pinaagi sa pag-knitting sa mga sweater, kamiseta, sapatos ug mga lampin nga hinimo gikan sa daan nga mga panapton nga gihatag sa akong inahan kanako.

Miadto usab kami aron mopalit sa pram, nga akong giandam nga adunay mga panapton nga gibordahan nako sa neyutral nga mga kolor, nga wala mahibal-an kung kini usa ka lalaki o babaye. Sa kataposan, sa gabii sa Hulyo 2, ang akong tubig nabuak ug uban sa among mga maleta nga naputos na kami milakaw paingon sa ospital. Ang gynecologist nga nagsusi kanako misulti kang Giuse nga mahimo na siyang mopauli. Bag-o lang nagsugod ang pagtrabaho ug niabot ug mga 20 ka oras. Pagka ugma nibalik siya sa maternity hospital samtang naghuwat pa ko sa delivery room.

Sa usa ka piho nga punto natawo ang usa ka batang lalaki ug ang nars miadto sa pagsulti sa amahan sa bata, nga hapit

nasakitan sa emosyon. Human sa usa ka oras nakagakos siya sa among unang anak, nga ginganlan og Armando sama sa iyang apohan. Human sa pipila ka oras, gipahibalo usab ang mga apohan, uyoan ug mga ig-agaw. Morag siya ang unang bata sa tibuok kalibotan.

Ika-15 nga kapitulo - Nagpasalamat kami sa Dios...

Ang mga nars sa maternity ward nagdala niining linalang nga unod ug dugo sa akong higdaanan pipila ka oras human matawo. Gibutang nila kini sa akong dughan. Gawas sa trapo nga monyeka nga gihimo ni zizi para nako sa bata pa.

Ang pagpabilin sa ospital niadto usa ka semana. Sa wala pa mipauli sa balay miadto kami sa simbahan sa ospital alang sa "pagputli", usa ka panalangin gikan sa pari.

Sa ward ang tanan andam na sa pagpauli, apan ang akong ulo nagsugod sa paglabad. Gisulayan sa mananabang ang akong hilanat: 39. Ang akong monyeka ug ako kinahanglang magpabilin ug laing duha ka adlaw. Sa kataposan sa Huwebes sa ika-12, hapit na mamaayo, mipauli kami. Niadtong Domingo 15 si Armando gidala sa bag-ong wheelchair ngadto sa bunyaganan uban sa iyang amahan nga si Giuseppe, iyang higala nga si Mariuccia isip ninang ug sa iyang ninong nga si Basilio, usa ka higala sa oratoryo. Wala ko nalipay sa pagtambong sa kalihokan tungod kay ang mga tigulang tungod sa patuotuo nagtambag kanamo nga magpabilin sa balay. Nakontento ko sa akong kaugalingon sa pag-andam ug gamayng papresko.

Lahi ang kinabuhi isip usa ka threesome apan maayo ang akong panag-uban. Daghan kog gatas, nagdako ang bata ug kada semana gidala nako siya sa nursery center para magpacheck-up.

Ikasubo, sa katapusan sa duha ka bulan mibalik ako sa pagtrabaho sa pabrika. Wala pay nursery niadto. Ang mga lola miuyon sa pag-atiman kaniya sulod sa usa ka semana matag usa.

Sa dihang nagtrabaho ko sa shift sa alas sais, bandagehan siya ni Giuse sa dili pa motrabaho ug ihatod siya sa iyang

destinasyon. Sa walay panimuot nag-antos kining bataa ug ako naghilak uban kaniya.

Ikasubo nga wala ako makabiya sa trabaho. Sa hinay-hinay, uban sa hugot nga pagtuo, mipadayon kami sa panaw ingon nga usa ka threesome: ang unang mga pagkaon, ang unang mga lakang mao ang talagsaon nga mga butang. Sa unang adlaw sa kindergarten, si Giuse sa kataposan nakakaplag ug mas maayong suweldo nga trabaho. Sulod sa pipila ka tuig siya usa ka janitor sa elementarya, unya gitawag siya sa Munisipyo aron sa pagkuha sa katungdanan sa conciliator.

Naghimo kini ug oportunidad nga biyaan ang akong trabaho sa pabrika ug ipahinungod ang akong kaugalingon sa bata samtang naghulat nga hatagan siya usa ka gamay nga igsoon. Sa Agosto 17, 1962, kami nalipay sa pagkahimugso sa among ikaduhang anak. Si Luciano hayag og panit nga blond ang buhok, ang kaatbang ni Armando. Usa ka fairy tale. Sa Domingo 26 siya gibunyagan uban sa iyang amahan nga si Giuse, iyang ig-agaw nga inahan nga si Mariuccia ug iyang amahan nga si Antonio, igsoon ni Giuse. Niining higayona kinahanglan usab kong magpabilin sa balay. Sa dihang nahuman na ang akong maternity leave, mibiya ko sa akong trabaho aron ihalad ang akong kaugalingon sa akong duha ka maanyag nga mga anak.

Niadtong Oktubre 1, 1962, nagsugod si Armando sa unang grado nga nagbitbit sa iyang asul nga apron ug bag sa iyang abaga. Gisalig namo kini sa pipila ka mga luha ngadto sa magtutudlo nga si Leopardi.

Sa samang panahon, gipatawag sa Mayor sa Domodossola si Giuse ug gitanyagan siya og akomodasyon sa ikaduhang andana sa building sa siyudad, nga nagpabiling bakante sa dihang miretiro na ang municipal messenger. Sa pipila ka adlaw among giorganisar ang paglihok. Naa namo ang tanang amenities sa

center. Sa pagkagabii, sa dihang nasirado na ang dakong pultahan, kami ang mga magmamando sa siyudad. Komportable kami nga nagtan-aw sa mga demonstrasyon gikan sa balkonahe sa opisina sa Mayor. Gikan sa among mga bintana makita namo ang bahin sa merkado nga adunay daan nang mga siglo nga tradisyon.

Samtang si Luciano naghimo sa iyang unang mga lakang: nahimo siyang maskot sa mga empleyado sa munisipyo.

Aron madugangan ang suhol ni Giuse gusto kong mag-imbento og trabaho. Nagsugod ko sa pagsinina sa mga bintana, higdaanan ug unlan para sa mga higala. Mikaylap ang pulong ug mao nga nahimo kong "curtain lady". Sa iyang libre nga oras, si Giuse nakakat-on sa pag-andam sa asembliya sa mga linya ug, salamat sa Dios, kami nakatagamtam sa mas komportable nga kinabuhi.

Niadtong Oktubre 1, 1968, nagsugod usab si Luciano sa pag-eskwela uban sa magtutudlo nga si Luisa Cerri.

Paspas nga nilabay ang panahon. Sa ting-init nagbakasyon kami sa palibot sa Italya uban ang tolda sa kamping. Usahay hangtod sa Sicily, sa akong lungsod nga natawhan.

Niadtong Hulyo '73 nagkampo kami sa Val d'Aosta ug nagsugod ako sa pagbaton sa unang mga sintomas sa pagmabdos. Niadtong Pebrero 16, 1974, ang manghod nga babaye nga si Daniela miabot alang kang Armando, nga hapit disiotso anyos, ug Luciano, nga dose anyos. Panahon kadto sa karnabal ug ang mga tawo nga nagtan-aw sa pink nga laso sa pultahan sa Town Hall naghunahuna nga kini usa ka komedya. Gitambagan kami sa kura paroko sa pagsaulog sa Bunyag sa gabii sa Pasko sa Pagkabanhaw, uban ang among higala nga si Gianna isip ninang ug ang among ugangan nga si Benito isip ninong.

Gawas sa mga patuo-tuo, ning higayona miapil usab ako sa

kalihokan sa gabii sa Abril 13. Pagkasunod adlaw adunay usa ka gatos nga bisita sa pagdawat sa oratoryo.

Dako na sab si Daniela ug tigulang na mi. Ang among tulo ka mga anak mihatag kanamo og 7 ka apo: Stefano, Virginia, Greta, Lorenzo, Rebecca, Letizia ug Matteo.

Natapos na ang istorya. Niadtong Septiembre 19, 2015 nagsaulog mi ni Giuse ug 60 ka tuig nga magkauban.

Nagpasalamat kami sa Diyos, Our Lady ug sa tanan nga nahigugma kanamo.

La Mazza Concetta Maglio, natawo sa Novara di Sicilia niadtong 18 Abril 1936.

Index

1. Balay sa amahan	8
2. Gikan niining kalibutana	17
3. Mga dula sa balas	30
4. Lana, cobwebs ug ang dautang mata	42
5. Ang mga bukaw	50
6. Vossia pasayloa ako (Ang kahayag sa mga bituon)	57
7. Emilia	66
8. Ang paglupad sa mga sayaw	72
9. Ang pultahan sa langit	80
10. Ang matahum nga tusa	87
11. Porselana nga nawong	92
12. Mga bayolet	96
13. Bag-ong kinabuhi	102
14. Ang atong unang mga salag	105
15. Nagpasalamat kami sa Diyos...	109

